

EFRR-VII.432.2.8.2024

DECYZJA NR 34/24
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

z dnia 25 września 2024 roku

**w sprawie wniosku ..... o ponowne rozpatrzenia sprawy
zakończonych decyzją nr 2/24 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 maja
2024 roku.**

Na podstawie: art. 60 pkt 6, art. 61 ust.4 i 5, art. 67 ust.1 oraz art. 207 ust.1 pkt 2 i ust. 12a pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), art. 138 § 1 pkt 1 w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), art. 6 i art. 9 ust.1 pkt 2 oraz art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), art. 41 ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566),

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w składzie:

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego – Renata Janik

Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Grzegorz Socha

Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Marek Bogusławski

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Anita Koniusz

orzeka

utrzymać w mocy decyzję nr 2/24 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 maja 2024 roku.

Uzasadnienie

Przedmiotem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wniesionego przez spółkę: „.....
..... z siedzibą ul. ...., ... (zwaną dalej:
„Beneficjentem” lub „Stroną”), jest podjęta w dniu 22 maja 2024 r. przez Zarząd
Województwa Świętokrzyskiego jako Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem
Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, (zwana dalej „Instytucją
Zarządzającą” lub „Organem”), decyzja nr 2/24 (zwana dalej: „decyzją nr 2/24”) określająca
spółce: „.....” ....., przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania ze
środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (zwany dalej: „EFRR”) w
wysokości ..... zł, udzielonego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Świętokrzyskiego lata 2014-2020, (zwanego dalej „RPOWS 2014-2020”), na
podstawie umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW..... zawartej
w dniu ..... r. pn.: „.....
.....”, (zwanej dalej: „umową o dofinansowanie”) wraz z odsetkami
w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych oraz termin od którego nalicza się
odsetki i sposób zwrotu środków.

W przedmiotowej decyzji zgodnie z art. 207 ust. 12a pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r.
o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270), (zwanej dalej: „u.f.p.”), zawarto
pouczenie o możliwości zwrócenia się do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o ponowne
rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia lub wniesienia do
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach skargi na decyzję w terminie 30 dni od
dnia jej doręczenia. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy sporządzony przez
pełnomocnika Beneficjenta radcę prawnego ..... (zwanego dalej:
„pełnomocnikiem”) wpłynął na Kancelarię Urzędu Marszałkowskiego Województwa
Świętokrzyskiego w dniu 12 lipca 2024 r. (data stempla pocztowego z dnia 5 lipca 2024 r.), tj.
w przewidzianym prawem terminie. Pełnomocnik wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy,
uchylenie decyzji w całości oraz umorzenie postępowania w pierwszej instancji w całości
jako bezprzedmiotowego.

Właściwość Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wykonującego zadania Instytucji
Zarządzającej do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wynika z art. 207 ust.

12a pkt 1 u.f.p. Zgodnie z art. 67 ust.1 w zw. z art. 60 pkt 6 u.f.p. do spraw dotyczących należności z tytułu zwrotu płatności dokonanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572, z późn. zm.), (zwanej dalej: „k.p.a.”) i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383, z późn. zm.), (zwana dalej: „Ordynacja podatkowa”). W związku z powyższym, na podstawie art. 127 § 3 k.p.a. przedmiotowy wniosek Beneficjenta o ponowne rozpatrzenie sprawy podlega rozpoznaniu przy odpowiednim zastosowaniu przepisów k.p.a. dotyczących odwołań od decyzji. Instytucja Zarządzająca rozpoznając wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy posiada uprawnienia organu odwoławczego, o których mowa w art. 138 § 1 k.p.a., a zatem jest uprawniona do kontroli wydanej uprzednio decyzji oraz do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

W wyniku analizy materiałów zgromadzonych w sprawie Instytucja Zarządzająca stwierdza, że decyzja nr 2/24 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 22 maja 2024 r. została wydana w sposób prawidłowy i tym samym utrzymuje ją w mocy.

Instytucja Zarządzająca rozpatrując wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przeprowadziła ponowną analizę i ocenę materiału dowodowego zebranego w sprawie oraz dokonała poniższych ustaleń faktycznych.

Instytucja Zarządzająca ogłosiła w dniu 29 lutego 2016 r. konkurs zamknięty nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-030/16 naboru wniosków o dofinansowanie projektów w ramach Działania 2.5 pn. „*Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP*” RPOWŚ 2014-2020 (dla projektów realizowanych w oparciu o regionalną pomoc inwestycyjną).

W ramach przedmiotowego konkursu zamkniętego wsparciem zostały objęte projekty charakteryzujące się wysokim poziomem innowacyjności oraz zakładających znaczący wzrost zatrudnienia, realizowane przez mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, mające na celu wprowadzanie zmian produktowych lub procesowych o charakterze innowacyjnym, uzupełniająco zmian marketingowych i/lub organizacyjnych.

Następnie, w ramach przedmiotowego konkursu dla Działania 2.5 przewidziano wsparcie dla poniższych rodzajów projektów:

EFRR-VII.432.2.8.2024

1) dofinansowanie inwestycji związanych z rozwojem przedsiębiorstwa, wprowadzeniem nowych produktów i/lub usług, a także unowocześnieniem wyposażenia związanego z działalnością gospodarczą,

2) dokonywanie zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub zmian w sposobie świadczenia usług za pośrednictwem zakupu zaawansowanych nowych technologii lub w wyniku wdrożenia wyników prac B+R.

Nabór wniosków o dofinansowanie ustalono na okres od 29 marca 2016r. do 29 kwietnia 2016r. W treści ogłoszenia o ww. konkursie zawarto informację, że szczegółowe zasady składania wniosków zostały zamieszczone w Regulaminie konkursu zamkniętego nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-030/16, dostępnym na stronie internetowej Instytucji Zarządzającej tj. www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl oraz na portalu Funduszy Europejskich www.funduszeuropejskie.gov.pl. Przedmiotowy regulamin, będący załącznikiem do uchwały nr 1219/2016 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 lutego 2016 r., stanowił uszczegółowienie informacji zawartych w ww. ogłoszeniu konkursowym. Przed sporządzeniem wniosku o dofinansowanie każdy wnioskodawca był zobowiązany do zapoznania się z zasadami zawartymi w ww. regulaminie oraz załączonych do tego regulaminu dokumentami, zamieszczonymi na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, w skład których wchodziły m.in.:

- „wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020”,
- „kryteria wyboru dla Działania 2.5 Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- „wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 – 2020 wraz z załącznikami”.

Jednocześnie w wykazie obowiązujących aktów prawnych w ramach RPOWŚ 2014-2020 we wzorze Umowy o dofinansowanie, zamieszczonym na stronie internetowej www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl, wskazano, że obowiązują zapisy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych

w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą wdrożeniową”.

Ponadto, w wykazie obowiązujących aktów prawnych znajdującym się w ww. wzorze umowy o dofinansowanie wskazano, iż obowiązują zapisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347/320 z 20.12.2013 r.), zwanego dalej: „rozporządzeniem nr 1303/2013” lub „rozporządzeniem ogólnym”.

W zamieszczonym na ww. stronie internetowej wzorze umowy o dofinansowanie projektu w § 1 ust. 4 i 5 zamieszczono definicję pojęcia wytycznych, obowiązujących w ramach realizacji RPOWŚ na lata 2014-2020, w tym „Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020”, zwanych dalej „Wytycznymi kwalifikowalności wydatków”.

Następnie, w § 1 ust. 8 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zamieszczono definicję „projektu”.

Ponadto, w § 1 ust. 37 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zawarto definicję „okresu trwałości Projektu”.

Jednocześnie w § 1 ust. 40 wzoru umowy o dofinansowanie projektu zawarto definicję pojęcia „nieprawidłowości”.

W § 1 ust. 41 tego wzoru zawarto definicję pojęcia „korekty finansowej”.

W treści § 2 ust. 2 wzoru umowy o dofinansowanie zawarto wskazanie, że Beneficjent zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

Następnie w § 3 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie projektu określono obowiązek Beneficjenta polegający na jego zobowiązaniu „do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie

z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości”.

Ponadto, zgodnie z § 7 ust. 1 wzoru umowy o dofinansowanie: „Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości projektu”.

Następnie, zgodnie z treścią § 7 ust. 3 wzoru umowy o dofinansowanie: „W przypadku braku osiągnięcia zakładanych wskaźników w okresie trwałości Projektu Beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w wysokości odpowiadającej procentowej różnicy pomiędzy wymaganym okresem trwałości, a okresem rzeczywistego utrzymania trwałości projektu.”

W dalszej części wzoru umowy o dofinansowanie wskazano w § 10, że „Jeżeli zostanie stwierdzone, że Beneficjent wykorzystał całość lub część dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, bez zachowania obowiązujących procedur, lub pobrał całość lub część dofinansowania w sposób nienależny albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu tych środków, odpowiednio w całości lub w części, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta do dnia zwrotu tych środków”, a w przypadku, gdy te środki, podlegające zwrotowi nie zostałyby w odpowiednim terminie zwrócone przez Beneficjenta to Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin od którego nalicza się odsetki (vide § 10 ust. 5 wzoru umowy).

Na podstawie § 13 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 wzoru umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązany został do systematycznego monitorowania przebiegu realizacji Projektu oraz niezwłocznego informowania Instytucji Zarządzającej o zaistniałych nieprawidłowościach lub o zamiarze zaprzestania realizacji Projektu oraz do pomiaru i utrzymywania głównych wartości wskaźników osiągniętych dzięki realizacji Projektu, zgodnie z wnioskiem

o dofinansowanie w okresie trwałości Projektu, przedłużonym o okres przekazania przez Instytucję Zarządzającą dofinansowania na rzecz Beneficjenta oraz przygotowania i przekazania do Instytucji Zarządzającej sprawozdania z trwałości Projektu w ciągu 30 dni kalendarzowych liczonych od dnia zakończenia pierwszego roku trwałości projektu.

Na podstawie § 14 wzoru umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązał się poddać kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji Projektu, dokonywanej przez Instytucję Zarządzającą oraz inne podmioty uprawnione do jej przeprowadzenia na podstawie odrębnych przepisów. Ponadto, zobowiązał się zapewnić ww. podmiotom, prawo do m.in.:

- 1) pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym dokumenty elektroniczne związane z realizacją Projektu, przez cały okres ich przechowywania określony w § 16 ust. 3 niniejszej Umowy oraz umożliwić tworzenie ich uwierzytelnionych kopii i odpisów,
- 2) pełnego dostępu w szczególności do maszyn i urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu,
- 3) zapewnienia obecności osób, które udzieliły wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu.

W § 14 wzoru umowy o dofinansowanie wskazano Beneficjentowi, że nie udostępnienie wszystkich wymaganych dokumentów, nie zapewnienie pełnego dostępu, o którym mowa powyżej, a także nie zapewnienie obecności osób o których mowa powyżej w trakcie kontroli na miejscu realizacji Projektu jest traktowane jak odmowa poddania się kontroli.

Następnie w treści § 17 ust. 1 ww. wzoru umowy o dofinansowanie Beneficjent został zobowiązany do zachowania trwałości Projektu zgodnie z art. 71 rozporządzenia ogólnego, a także zgodnie z wytycznymi, o których mowa w § 1 pkt 5 lit. e) umowy o dofinansowanie przez okres 5 lat (3 lata - w przypadku mikro, małego i średniego przedsiębiorstwa) od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących pomocy publicznej. Ponadto, zgodnie z § 17 ust. 3 wzoru umowy o dofinansowanie zachowanie trwałości projektu obowiązuje w odniesieniu do dofinansowanej w ramach Projektu infrastruktury lub inwestycji produkcyjnych. Dalej, w treści § 17 ust. 4 wzoru umowy o dofinansowanie wskazano, że: „Naruszenie trwałości Projektu następuje, gdy zajdzie którakolwiek z poniższych okoliczności:

EFRR-VII.432.2.8.2024

- 1) zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty Programem;
- 2) zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
- 3) istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów.”

Następnie, stwierdzenie naruszenia zasady trwałości zgodnie z treścią § 17 ust. 7 umowy o dofinansowanie oznacza konieczność zwrotu przez Beneficjenta na zasadach określonych w § 10 Umowy środków otrzymanych na realizację Projektu, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, proporcjonalnie do okresu niezachowania trwałości.

Każdy wnioskodawca zgodnie z ww. Regulaminem konkursu zobowiązany był również do zapoznania się z dokumentem pn. „Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków”, opracowanym przez Ministra Rozwoju i Finansów i zamieszczonym na stronie internetowej www.funduszeuropejskie.gov.pl, w którym w Rozdziale 5.3 pn. „Trwałość projektu” wskazano tożsame pojęcia i postanowienia co do kwestii trwałości projektu, jak powyżej omówione we wzorze umowy o dofinansowanie. Dodatkowo w Rozdziale 5.3 pkt 9 Wytycznych kwalifikowalności wydatków wskazano, że: „W przypadku zaprzestania prowadzenia działalności przez beneficjenta, właściwa instytucja będąca stroną umowy sprawdza, czy w odniesieniu do tego beneficjenta ogłoszona została upadłość. Brak ogłoszenia upadłości (z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dn. 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520, z późn. zm.) wobec beneficjenta, który zaprzestał prowadzenia działalności, oznacza naruszenie zasady trwałości.”

Do przedmiotowego konkursu zamkniętego przystąpiła spółka: „.....” .....,
nr KRS: ....., z siedzibą ul. ...., składając
w dniu 29 kwietnia 2016 r. wniosek o dofinansowanie projektu pn. „.....
.....” na wnioskowaną kwotę
dofinansowania z EFRR w wysokości: ..... zł.

W przedmiotowym wniosku o dofinansowanie w pkt IV. Charakterystyka projektu Beneficjent wskazał, że „celem projektu jest wdrożenie wytwarzania innowacyjnych form dla przemysłu odlewniczego. Firma będzie nowoczesną narzędziownią dla odlewni i zakładów wykorzystujących w swojej działalności formy. Projekt jest wynikiem prac B+R prowadzonych przez Beneficjenta. Produkt stanowi nowość w skali kraju. W ramach projektu zostaną nabyte urządzenia tj. elektro drążki , CNC itp. Planowane jest zatrudnienie wykwalifikowanej kadry pracowniczej, odpowiedzialnej za obsługę techniczną ciągu produkcyjnego. Łącznie zostanie utworzonych 9 nowych etatów. W wyniku realizacji projektu zostaną wprowadzone innowacje: produktowa, procesowa oraz innowacje nietechnologiczne. Przedsięwzięcie będzie miało duży efekt proekologiczny.”

W dalszej części tego opisu Wnioskodawca wskazał, że przedmiotowy projekt jest zgodny z działaniem 2.5 - Wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, gdyż przedsięwzięcie w istotny sposób przyczyni się do zwiększenia zastosowania innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP.

Natomiast, w części wniosku o dofinansowanie dotyczącej zagadnienia Trwałości projektu Wnioskodawca wskazał, że „Wnioskodawca zapewni trwałość rezultatów projektu po jego zakończeniu (w zakresie funkcjonowania projektu i jego produktów oraz finansowania jego utrzymania) zgodnie z obowiązkami wynikającymi z art. 71 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Wnioskodawca zobowiązuje się, że w okresie trwałości projektu (do trzech lat po zakończeniu realizacji projektu):

- 1) nie zaprzestanie prowadzenie działalności produkcyjnej oraz nie przeniesie jej poza obszar objęty Programem;
- 2) nie nastąpi zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
- 3) nie będzie miała miejsca istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów”.

Realizacja projektu we wniosku o dofinansowanie złożonym w dniu 29 kwietnia 2016 r. została zaplanowana w okresie od 1 października 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. – w trakcie realizacji data zakończenia projektu została wydłużona do 30 września 2019 r.

EFRR-VII.432.2.8.2024

W pkt XVI. Oświadczenia wnioskodawcy Wnioskodawca zawarł następujące oświadczenia:

- 1) „oświadczam, iż zapoznałem się z Regulaminem konkursu i akceptuję jego postanowienia w zakresie warunków i zasad ubiegania się o dofinansowanie w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020.”,
- 2) „oświadczam, iż jestem świadom praw i obowiązków związanych z realizacją projektu finansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020, a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia niniejszego wniosku zobowiązuje się do zapewnienia trwałości oraz osiągnięcia i utrzymania planowanych efektów projektu opisanych za pomocą wskaźników w okresie 5/3 lat od płatności końcowej zgodnie z art. 71 rozporządzenia Rady nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.”,
- 3) „oświadczam, że Wnioskodawca/Partnerzy nie są przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 ust. 18 rozporządzenia komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznając niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu”,
- 4) „oświadczam, że posiadam (będę posiadał) środki finansowe na zabezpieczenie wkładu własnego do niniejszego projektu”.

W wyniku przeprowadzonej przez Instytucję Zarządzającą oceny formalnej i merytorycznej, przedmiotowy wniosek o dofinansowanie, zwany również „projektem”, uzyskał pozytywną ocenę i na podstawie Uchwały nr ...../.... Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 1 lutego 2017 r. został wybrany do dofinansowania w ramach Działania 2.5 w kwocie dofinansowania w wysokości: ..... zł, uzyskując .... punktów w ramach przedmiotowego konkursu i .... ex aequo miejsce na liście rankingowej projektów wybranych do dofinansowania.

W związku z powyższym, z ww. Beneficjentem, Instytucja Zarządzająca w dniu 16 listopada 2018 r. podpisała umowę nr RPSW..... o dofinansowanie projektu nr RPSW..... pn.: „..... ” na kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości ..... zł. Następnie, przedmiotowa umowa o dofinansowanie została zmieniona na mocy następujących aneksów: nr RPSW..... z dnia 14 marca 2019 r., nr RPSW..... z dnia 10 maja 2019 r., nr RPSW..... z dnia 24 czerwca 2019 r., oraz nr RPSW..... z dnia 31 październik 2019

EFRR-VII.432.2.8.2024

r., tj. zmieniony został trzykrotnie termin zakończenia realizacji projektu, który przypadł ostatecznie na dzień 30 wrzesień 2019 r. oraz adres Beneficjenta na ul. ....../..., ... 149 Kraków.

W związku z zakończeniem realizacji projektu, Instytucja Zarządzająca przeprowadziła kontrolę końcową projektu, w wyniku której stwierdzono nieistotne zastrzeżenia, jednocześnie zalecono osiągnięcie wskaźników rezultatu założonych we wniosku o dofinansowanie do 30 września 2020 r. Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.107.1.2019 z dnia 25 stycznia 2021 r. potwierdziła wdrożenie zaleceń pokontrolnych w zakresie osiągnięcia poziomu kluczowych wskaźników rezultatu jednocześnie, przypominając Beneficjentowi o konieczności agregowania wartości wskaźników rezultatu w okresie trwałości i przedkładania sprawozdań z ich realizacji w ciągu 30 dni kalendarzowych liczonych od dnia zakończenia pierwszego roku trwałości w okresie 3 lat od daty płatności końcowej, przechowywania dokumentacji związanej z jego realizacją przez okres co najmniej do zakończenia trwałości projektu, a także o konieczności zachowania prawidłowej promocji.

W dniu 5 maja 2020 r. na podstawie zatwierdzonego wniosku opłatność końcową nr RPSW..... została przekazana Beneficjentowi końcowa płatność środków dofinansowania w ramach realizacji projektu. Łącznie w ramach przedmiotowego projektu Beneficjent otrzymał kwotę dofinansowania ze środków EFRR w wysokości ..... zł.

W związku z zakończeniem realizacji projektu Beneficjent na podstawie treści § 17 umowy o dofinansowanie zobowiązany był do zachowania okresu trwałości projektu zgodnie z art. 71 rozporządzenia ogólnego, a także zgodnie z Wytycznymi kwalifikowalności wydatków, przez okres 3 lat (tj. w przypadku mikro, małego i średniego przedsiębiorstwa), liczonego od dnia daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących pomocy publicznej. Beneficjent zgodnie z zadeklarowaniem się w załączonej dokumentacji konkursowej jako mikroprzedsiębiorstwo zobowiązany był więc do zachowania okresu trwałości projektu przez okres 3 lat od daty płatności końcowej, tj. do dnia 5 maja 2023 r.

EFRR-VII.432.2.8.2024

Beneficjent zobowiązany był do zapoznania się z warunkami i postanowieniami zawartymi w przedmiotowej umowie o dofinansowanie przed jej podpisaniem. W umowie o dofinansowanie znalazły się wszystkie wyżej omówione postanowienia zawarte w jej wzorze, stanowiącym załącznik do ww. Regulaminu konkursu zamkniętego. W związku z czym Beneficjent podpisując ww. umowę o dofinansowanie został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji projektu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie oraz w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości projektu. Jednocześnie, zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie Beneficjent został poinformowany, że zobowiązany jest do realizacji projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o zapisy wytycznych horyzontalnych oraz zgodnie z procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Umowa o dofinansowanie jasno i precyzyjnie określa prawa i obowiązki Stron, a Beneficjent zawierając tą umowę zobowiązuje się do przestrzegania jej zapisów.

Beneficjent w dniu 21 lutego 2022 r. przesłał za pośrednictwem korespondencji elektronicznej systemu SL2014 oraz papierowo, zaktualizowane na nowym wzorze, sprawozdanie z pierwszego roku trwałości projektu, a w dniu 9 czerwca 2022 r. przesłał sprawozdanie z drugiego roku trwałości projektu, w którym wskazał, że zmianie uległ adres siedziby firmy i adres do korespondencji z ul. ....../..., ... na ul. ...., ... Beneficjent nie złożył sprawozdania za trzeci rok trwałości projektu, w związku z tym został do tego wezwany pismem znak: IR-V.432.13.582.2019 wysłanym do Beneficjenta w dniu 17 kwietnia 2023 r. Pismo to było dwukrotnie awizowane i ostatecznie odebrane 8 maja 2023 r. jednakże, sprawozdania Beneficjent nie złożył.

Z uwagi na nieprzekazanie przez Beneficjenta sprawozdania z zachowania trzeciego roku trwałości projektu oraz mając na uwadze obowiązek monitorowania projektów w okresie ich

EFRR-VII.432.2.8.2024

trwałości, Instytucja Zarządzająca podjęła decyzję o przeprowadzeniu kontroli doraźnej w miejscu realizacji projektu.

W związku z powyższym oraz na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, a także treści § 14 umowy o dofinansowanie, Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.139.1.2023 z dnia 26 kwietnia 2023 r. poinformowała Beneficjenta o planowanej na dzień 28 kwietnia 2023 r. kontroli doraźnej w okresie trwałości projektu, zaplanowanej do przeprowadzenia w miejscu realizacji projektu w miejscowości ....., ... W piśmie tym zobowiązano kierownika jednostki kontrolowanej do:

- 1) zapewnienia oddzielnego pomieszczenia (w miarę możliwości) oraz wyposażenia niezbędnego do przeprowadzenia kontroli,
- 2) dostarczania żądanych dokumentów oraz terminowego udzielania wyjaśnień i składania oświadczeń przez pracowników jednostki kontrolowanej,
- 3) wykonywania żądanych odpisów, kserokopii, wyciągów z dokumentów i protokołów jak również tworzenia zestawień i obliczeń niezbędnych do celów kontroli,
- 4) okazywania wszystkich składników rzeczowych nabytych i wytworzonych w trakcie realizacji projektu.

Jednocześnie w piśmie wskazano Beneficjentowi zakres kontroli, który miał obejmować:

- a) potwierdzenie zgodności realizacji projektu z wnioskiem o dofinansowanie i zawartą umową;
- b) potwierdzenie zgodności realizacji projektu z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego;
- c) potwierdzenie zachowania celu projektu;
- d) weryfikację utrzymania poziomu wskaźników zamieszczonych we wniosku aplikacyjnym na podstawie przedstawionych dokumentów;
- e) potwierdzenie wypełnienia obowiązków wynikających z umowy w zakresie promocji;
- f) potwierdzenie poprawności funkcjonowania systemu archiwizacji;
- g) potwierdzenie wykonania zaleceń pokontrolnych.

Informacja o planowanej kontroli została również w dniu 27 kwietnia 2023 r. przesłana do Beneficjenta na adres mailowy: ..... W wiadomości mailowej

EFRR-VII.432.2.8.2024

poproszono Beneficjenta o wykonanie niezbędnych czynności w celu zapewnienia kontrolującym możliwości przeprowadzenia kontroli (wjazdu na teren elektrowni Połaniec), przygotowanie potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii dokumentów: pełnomocnictwa (dla osoby reprezentującej Beneficjenta w toku kontroli - jeżeli Beneficjenta reprezentuje inna osoba), dowodów OT z przyjęcia środków trwałych do użytkowania, wyciągu z ewidencji środków trwałych za miesiąc kwiecień 2023 w części dotyczącej środków trwałych nabytych w ramach projektu, dowodów potwierdzających realizację wskaźników rezultatu: wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (umowy o pracę oraz deklarację ZUS: DRA, RCA za poszczególne miesiące w okresie czerwiec 2020 - marzec 2023). Poproszono również o przygotowanie kopii oświadczenia MŚP które było załączone do wniosku o dofinansowanie lub umowy o dofinansowanie - w którym wykazano stan zatrudnienia w Spółce za 2016 r. tj. rok poprzedzający okres realizacji projektu, liczba wprowadzonych innowacji produktowych (faktury – po 2-3 faktury za każdy rok z okresu 2021-2023 – potwierdzające sprzedaż produktu), liczba wprowadzonych innowacji: procesowej oraz nie technologicznej (oświadczenia o sposobie realizacji tych wskaźników + ewentualne wydruki ze strony internetowej jeżeli marketing prowadzony jest przy pomocy tej strony). Wiadomością mailową z dnia 27 kwietnia 2023 r. Beneficjent poprosił o przesunięcie kontroli z powodu zaplanowanego wyjazdu (do wiadomości załączono potwierdzenie rezerwacji lotu) i jednocześnie poprosił o wcześniejsze poinformowanie o terminie nowej kontroli ze względu na czas potrzebny na organizację wjazdu na teren elektrowni ..... (zgodę i wyrobienie kart wejścia). Instytucja Zarządzająca w mailu zwrotnym wskazała, że zgodnie z informacją z KRS – spółkę może reprezentować drugi z członków zarządu - Pan ....., a w przypadku braku możliwości reprezentacji przez wskazaną osobę – każdy z członków zarządu może powołać pełnomocnika do reprezentowania Spółki w toku kontroli. Beneficjent w odpowiedzi wskazał, że Pan ..... nie pełni już funkcji członka zarządu spółki, a zmiany nie są jeszcze widoczne w KRS. Beneficjent poinformował, że jest w drodze na lotnisko i nie ma możliwości udzielenia pełnomocnictwa.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca w piśmie znak: KC-I.432.139.1.2023 z dnia 27 kwietnia 2023 r. wyraziła zgodę na zmianę terminu kontroli o czym również poinformowano Beneficjenta mailem.

EFRR-VII.432.2.8.2024

W dniu 9 maja 2023 r. do Instytucji Zarządzającej do Departamentu Inwestycji i Rozwoju wpłynęło pismo od Beneficjenta z dnia 26 kwietnia 2023 r. będące wnioskiem o rozwiązanie umowy o dofinansowanie, w którym Beneficjent poinformował o zaniechaniu realizacji projektu z powodu trudnej sytuacji na rynku spowodowanej pandemią COVID -19, inflacją oraz trwającą wojną w Ukrainie. Zobowiązał się również do spłaty dofinansowania w ustalonych przez siebie terminach oraz kwotach. W dniu 9 maja 2023 r. dokonał zwrotu na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej kwoty w wysokości 100 000,00 zł.

Jednocześnie, w dniu 9 maja 2023 r. do Instytucji Zarządzającej do Departamentu Kontroli i Certyfikacji wpłynęło pismo z dnia 8 maja 2023 r. w którym Beneficjent informuje, że ze względu na dłuższy wyjazd służbowy nie przebywa w kraju i nie ma jeszcze ustalonej daty powrotu.

W odpowiedzi na pismo skierowane do Departamentu Kontroli i Certyfikacji - Instytucja Zarządzająca w piśmie znak: KC-I.432.139.1.2023 z dnia 11 maja 2023 r. powiadomiła Beneficjenta o nowym planowanym terminie kontroli doraźnej. Kontrola została zaplanowana na dzień 22 maja 2023 r. Jednocześnie poinformowano Beneficjenta, że w ocenie Instytucji Zarządzającej powinien on, kierując się zasadą zachowania należytej staranności wyznaczyć pełnomocnika, który reprezentowałby go w toku planowanej kontroli. Ponadto, przytoczono Beneficjentowi przepisy umowy o dofinansowanie: § 14 ust. 1 pkt 3 – zgodnie z którym beneficjent zobowiązuje się zapewnić w toku kontroli obecność osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją projektu, § 14 ust. 4 - zgodnie z którym nie zapewnienie obecności osób o których mowa w ust. 1 pkt 3 w trakcie kontroli na miejscu realizacji projektu jest traktowane jak odmowa poddania się kontroli, § 24 ust. 2 pkt 2 - zgodnie z którym Instytucja Zarządzająca może rozwiązać niniejszą umowę bez wypowiedzenia, jeżeli beneficjent odmówił poddania się kontroli Instytucji Zarządzającej. Reasumując, brak możliwości przeprowadzenia kontroli w terminie który zostanie wyznaczony przez Instytucję Zarządzającą z uwagi na brak osoby reprezentującej Beneficjenta w jej toku zostanie zakwalifikowane jako odmowa poddania się kontroli.

Beneficjent pismem z dnia 17 maja 2023 r. poinformował Departament Kontroli i Certyfikacji, że w dniu 9 maja 2023 r. wystąpił z wnioskiem o rozwiązanie umowy

EFRR-VII.432.2.8.2024

o dofinansowanie. Mailem z dnia 19 maja 2023 r. Instytucja Zarządzająca poinformowała Beneficjenta, że ze względu na brak informacji z Departamentu Inwestycji i Rozwoju, że kontrola powinna być odwołana ustalony termin kontroli doraźnej 22 maja 2023 r. ok. godz. 10.00 jest aktualny.

W odpowiedzi na powyższego maila w dniu 21 maja 2023 r. Beneficjent wskazał, że umowa o dofinansowanie została wypowiedziana, a przyjeżdżając na miejsce realizacji projektu do oddziału spółki w Zawadzie, kontrola musi liczyć się trudnościami wynikającymi ze specyfiki tego miejsca jakim jest elektrownia, ponieważ stanowi infrastrukturę krytyczną i nie istnieje możliwość swobodnego wejścia i poruszania się na jej terenie. Beneficjent w związku ze swoją nieobecnością i wypowiedzeniem umowy o dofinansowanie nie może pomóc w tej kwestii.

W dniu 22 maja 2023 r. na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy wdrożeniowej, a także treści § 14 umowy o dofinansowanie Instytucja Zarządzająca przeprowadziła kontrolę doraźną na miejscu realizacji projektu. Po przybyciu zespołu kontrolnego pod adres ..... gm. .... pracownik w biurze przepustek ..... wskazał, że został telefonicznie poinformowany przez Beneficjenta – Panią ..... – Prezesa Zarządu spółki o jej nieobecności, a w konsekwencji o braku możliwości przeprowadzenia kontroli doraźnej w ww. firmie. Zespół kontrolny wskazał, że informacja udzielona przez pracownika biura przepustek ..... była zgodna z treścią maila przesłanego do Instytucji Zarządzającej w dniu 21 maja 2023 r. o trudnościach w przeprowadzeniu kontroli.

W ocenie kontrolujących zachowanie Beneficjenta należało zakwalifikować jako odmowa poddania się kontroli o której mowa w § 14 ust. 4 umowy o dofinansowanie. Beneficjent w przypadku swojej nieobecności powinien powołać pełnomocnika, który udzieliłby wyjaśnień kontrolującym (podkreślenia wymaga fakt, że o obowiązku powołania pełnomocnika Beneficjent był informowany zarówno pismem z dnia 11 maja 2023 r. jak również mailowo w dniu 27 kwietnia 2023 r.). Powyższe ustalenia zostały spisane w formie notatki służbowej z dnia 22 maja 2023 r., następnie ujęte w Informacji Pokontrolnej Nr 20/N/II/RPO/2023 tj. pismo znak: KC-I.432.139.1.2023 z dnia 21 czerwca 2023 r.

W dniu 22 maja 2023 r. Beneficjent dokonał drugiego zwrotu kwoty w wysokości 100 000,00 zł.

EFRR-VII.432.2.8.2024

Następnie, w dniu 29 maja 2023 r. złożył kolejne pismo z dnia 23 maja 2023 r. w którym poinformował, że jest w trakcie pozyskiwania środków na cel zwrotu i wniósł prośbę o umorzenie odsetek od otrzymanego dofinansowania. Jednocześnie poinformował, że jest w trakcie zamykania oddziału Spółki na terenie województwa świętokrzyskiego pod adresem ....., ...

Wniosek o umorzenie odsetek został rozstrzygnięty Postanowieniem Nr 250/23 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 czerwca 2023 r., zwane dalej „Postanowienie nr 250/23” o odmowie wszczęcia postępowania w przedmiocie udzielenia ww. ulgi ze względu na to, że warunkiem udzielenia ulgi jest istnienie należności w spłacie, której ulga ma być udzielona.

W dniu 5 lipca 2023 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło kolejne pismo od Beneficjenta z dnia 28 czerwca 2023 r., w którym poinformował, że ze względu na trudności finansowe nie jest w stanie dotrzymać spłaty kwot zaproponowanych przez siebie w harmonogramie przedstawionym Instytucji Zarządzającej. Jednocześnie poinformował, że zdecydował o pozyskaniu zewnętrznego finansowania na spłatę zadłużenia.

W dniu 24 października 2023 r. dokonał kolejnej spłaty w wysokości 15 000,00 zł.

Mając na uwadze powyższe ustalenia oraz fakt, że Beneficjent poinformował Instytucję Zarządzającą o następujących okolicznościach:

- 1) podjętej decyzji o zaniechaniu realizacji projektu,
- 2) zamiarze dokonania zwrotu całości otrzymanego dofinansowania,
- 3) dokonaniu zwrotu części otrzymanego dofinansowania,

w ocenie Instytucji Zarządzającej istotne znaczenie mają następujące przepisy:

- 1) przepis art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego, zgodnie z którym dla stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej konieczne jest łącznie wystąpienie trzech przesłanek:
  - działanie lub zaniechanie Beneficjenta,
  - wynikające z tego działania lub zaniechania naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego,
  - wynikająca z tego działania lub zaniechania szkoda w budżecie Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem.

EFRR-VII.432.2.8.2024

2) przepis art. 2 pkt 14 ustawy wdrożeniowej, który definiując nieprawidłowość indywidualną odwołuje się do wskazanego powyżej rozporządzenia ogólnego.

Oświadczenie Beneficjenta z dnia 26 kwietnia 2023 r. o podjętej decyzji o zaniechaniu realizacji projektu należy zakwalifikować jako decyzję o zaniechaniu zachowania projektu w okresie jego trwałości. Złożenie takiego oświadczenia oznacza, iż:

- 1) Beneficjent zaniechał zachowania projektu w okresie trwałości,
- 2) w następstwie zaniechania zachowania trwałości projektu naruszył przepisy prawa UE (art.71 ust.1 lit a) i c) rozporządzenia ogólnego) i krajowego, tj.: § 7 ust. 1, § 17 ust. 1, § 17 ust. 4 pkt 3 umowy o dofinansowanie,
- 3) następstwem zaniechania zachowania trwałości projektu wyrządzona została szkoda w budżecie UE, bowiem w sytuacji w której beneficjent nie otrzymałby dofinansowania - środki z budżetu UE zostałyby przeznaczone na dofinansowanie innego projektu, w którym obowiązek jego realizacji oraz obowiązek jego zachowania w okresie trwałości byłyby wykonane zgodnie z przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego.

Reasumując - w niniejszej sprawie występuje nieprawidłowość indywidualna o której mowa w przepisie art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego oraz w przepisie art. 2 pkt 14 ustawy wdrożeniowej.

Z uwagi na stwierdzenie wystąpienia w niniejszej sprawie nieprawidłowości indywidualnej Instytucja Zarządzająca w piśmie znak: KC-I.432.139.1.2023 z dnia 15 grudnia 2023 r. poza powyższymi ustaleniami wskazała Beneficjentowi, iż kwota ..... zł wykazana we wniosku o płatność nr RPSW..... jako kwota wydatków kwalifikowalnych – stanowi kwotę wydatków niekwalifikowalnych oraz nakłada korektę finansową w wysokości ..... zł obejmującą całą kwotę wypłaconego Beneficjentowi dofinansowania.

Następnie w dniu 20 grudnia 2023 r. na podstawie art. 207 ust. 8 u.f.p., Instytucja Zarządzająca przekazała do Beneficjenta pisemne wezwanie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.2.164.2022) do zwrotu środków dofinansowania w kwocie ogółem: ..... zł, wykorzystanych z naruszeniem procedur wskazanych w art. 184 u.f.p. wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w tym dofinansowania przekazanego na podstawie wniosków o płatność nr:

EFRR-VII.432.2.8.2024

- 1) RPSW..... w formie zaliczki kwota: 461 765,41 zł przekazana w dniu 24 czerwca 2019 r.,
- 2) RPSW..... w formie refundacji kwota: 244 128,00 zł przekazana w dniu 5 maja 2020 r.

Instytucja Zarządzająca w przedmiotowym wezwaniu wyjaśniła Beneficjentowi, że uwzględniła zwroty dokonane przez niego w dniach 9 maja 2023 r., 22 maja 2023 r., 24 października 2023 r. w łącznej kwocie 215 000,00 zł oraz, że wpłata została rozliczona zgodnie z art. 55 § 2 i art. 62 § 4 Ordynacji podatkowej. W wyniku tego rozliczenia ze spłaconej ww. kwoty na kwotę główną EFRR zaliczono 153 106,59 zł, a na odsetki 61 893,41 zł, dlatego Instytucja Zarządzająca wzywa Beneficjenta do zwrotu kwoty ..... zł oraz należnych odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, a nie kwoty całego wypłaconego dofinansowania ..... zł. Wezwanie zostało odebrane przez Beneficjenta w dniu 4 stycznia 2024 r.

Przed odbiorem ww. pisma Beneficjent w dniu 31 grudnia 2023 r. dokonał zwrotu kwoty 5 000,00 zł. W związku z tym, Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.2.164.2022 z dnia 4 stycznia 2024 r. poinformowała Beneficjenta o przeliczeniu zwróconej kwoty i o aktualnej wysokości kwot do zwrotu. Z ww. kwoty na kwotę główną zaliczono 3 339,31 zł, a na odsetki 1 660,69 zł, wobec czego zwrotowi podlega kwota EFRR ..... zł wraz z odsetkami. Beneficjent pismo odebrał 2 lutego 2024 r.

W wyznaczonym terminie Beneficjent nie dokonał wymaganego zwrotu zobowiązania. Wobec braku zwrotu środków dofinansowania wraz z odsetkami Instytucja Zarządzająca pismem znak: IR-XIV.432.2.164.2022 z dnia 22 stycznia 2024 r. w oparciu o art. 61 § 4 k.p.a., oraz zgodnie z art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. zawiadomiła Beneficjenta, że zostało wszczęte z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie określenia kwoty przypadającej do zwrotu i terminu, od którego nalicza się odsetki, oraz sposobu zwrotu środków w formie decyzji w sprawie zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami.

W przedmiotowym zawiadomieniu Instytucja Zarządzająca wyznaczyła 7- dniowy termin na wniesienie uwag oraz zapoznanie się z materiałami dotyczącymi sprawy. Beneficjent odbiór ww. zawiadomienia potwierdził w dniu 19 lutego 2024 r. Beneficjent nie zgłosił się do Instytucji Zarządzającej i nie wniósł uwag czy zastrzeżeń w przedmiotowej sprawie.

Następnie w dniu 27 lutego 2024 r. Instytucja Zarządzająca stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a. sporządziła zawiadomienie Beneficjenta o przygotowaniu materiału dowodowego do wydania decyzji o zwrocie (tj. pismo znak: IR-XIV.432.2.164.2022). W terminie 7 dni od daty doręczenia tego zawiadomienia, Beneficjent mógł zapoznać się z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja i wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Dokumentacja została udostępniona do wglądu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach, Departament Inwestycji i Rozwoju. Jednocześnie zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a. Instytucja Zarządzająca zawiadomiła, że ze względu na konieczność doręczenia pisma oraz umożliwienia Stronie wypowiedzenie się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, sprawa nie może być rozpatrzona w ustawowym terminie.

W związku z tym zostanie ona załatwiona do 29 maja 2024 r. Beneficjent ww. zawiadomienia nie odebrał, nie zgłosił się również w żadnym momencie trwania postępowania administracyjnego do Instytucji Zarządzającej w celu zapoznania się z materiałem dowodowym, nie wniósł uwag czy zastrzeżeń w przedmiotowej sprawie, ani też nie dokonał zwrotu pozostałej wymaganej należności.

Wobec powyższego, w dniu 22 maja 2024 r. Zarząd Województwa Świętokrzyskiego wydał decyzję nr 2/24 określającą spółce „.....” ..... przypadającą do zwrotu kwotę dofinansowania ze środków EFRR w łącznej wysokości: ..... zł, termin od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków.

W uzasadnieniu swej decyzji Instytucja Zarządzająca wskazała, że cel projektu nie został zachowany i utrzymany w okresie trwałości, wobec czego doszło do naruszenia postanowień § 7 ust. 1, § 13 ust. 1, § 14 ust.1 i 3, § 17 ust. 4 pkt 1 i 3 umowy o dofinansowanie, a także zapisy art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 oraz Rozdziału 5.3 Wytucznych kwalifikowalności wydatków wskutek zaprzestania przez Beneficjenta realizacji Projektu w okresie trwałości w sposób niezgodny z umową o dofinansowanie, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu oraz nie poddanie się kontroli IZ RPOWŚ, a co za tym idzie wszystkie środki wypłacone w ramach umowy o dofinansowanie zostały poniesione

EFRR-VII.432.2.8.2024

z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, tym samym podlegają zwrotowi.

W przewidzianym prawem terminie, pełnomocnik złożył do Urzędu Marszałkowskiego wnioszek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej wydaniem decyzji nr 2/24.

Pełnomocnik wniósł również o uchylenie decyzji w całości oraz umorzenie postępowania w pierwszej instancji w całości jako bezprzedmiotowego.

Ponadto, we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy pełnomocnik zarzucił Instytucji Zarządzającej naruszenie przepisów postępowania, tj.: art. 7, art. 11, art. 77 §1 oraz art. 80 k.p.a w związku z art. 67 ust. 1 u.f.p. *„polegające na braku wyczerpującego rozpatrzenia materiału dowodowego oraz nierozpatrzeniu całokształtu okoliczności faktycznych mających wpływ na wynik sprawy (...) co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych (...)”*.

Beneficjent w przedmiotowym wniosku zaskarżonej decyzji zarzucił również naruszenie przepisów prawa materialnego takich jak:

- art. 207 ust. 1 pkt 2 i ust. 9, ust. 11 u.f.p. w związku z art. 2 pkt 36 oraz art. 143 ust. 2 rozporządzenia ogólnego oraz 5.3 Wytycznych kwalifikowalności wydatków *„poprzez bezpodstawne sformułowanie rzekomych nieprawidłowości (...)”*;
- art. 2 pkt 36 w związku z art. 143 ust. 2 rozporządzenia ogólnego *„poprzez naruszenie zasad zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów (...), skutkujące zobowiązaniem Beneficjenta do zwrotu całości środków podczas gdy Organ nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego (...), w szczególności nie wykazał naruszenia przepisów prawa krajowego albo unijnego oraz wystąpienia rzeczywistej lub potencjalnej szkody w budżecie ogólnym Unii Europejskiej (...)”*;
- art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. w związku z art. 107 §3 k.p.a. w związku z art. 143 ust. 2 rozporządzenia ogólnego w związku z art. 5 ust 4 Traktatu o Unii Europejskiej. Maastricht. 1992.02.07 (Dz. U. 2004.90.864/30 z dnia 2004.04.30), zwanego dalej: „TUE” *„poprzez żądanie przez Organ zwrotu całości wypłaconego dofinansowania, podczas gdy Organ nie dokonał oceny wpływu rzekomych uchybień na wysokość żądanej do kwoty zwrotu (...)”*;
- art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. oraz art. 184 u.f.p. w związku z art. 98 ust. 2 w związku z art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego w związku z art. 5 ust. 4 TUE w związku z art. 52 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (Dz. U. UE. C. 2007.303.1 z dnia 2007.12.14),

EFRR-VII.432.2.8.2024

zwanej dalej: „KPP” „przez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przez „inne obowiązujące procedury” o których mowa w przepisie art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. można rozumieć dokumenty opracowane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków niestanowiące przepisów prawa powszechnie obowiązującego czy umowę o dofinansowanie, w sytuacji w której Rozporządzenie 1303/2013 wyraźnie wskazuje, że za nieprawidłowość uznać wyłącznie należy naruszenie przepisów prawa unijnego lub prawa krajowego (...)”;

- art. 207 u.f.p. w związku z art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, z późn. zm.), zwanego dalej: „k.c.” „poprzez jego błędną wykładnię skutkującą uznaniem, iż zachodzą bezwzględne przesłanki do zastosowania ww. przepisu i wezwania Beneficjenta do zwrotu pobranych w ramach dofinansowania środków wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej Decyzji (...) podczas gdy Organ powinien był zastosować cywilnoprawny reżim naliczania odsetek określony w art. 481 KC” ;

Ponadto, we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy pełnomocnik wskazał na naruszenie tj.: art. 12 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców (Dz. U. 2023 r. poz. 221, z późn. zm.), art. 8 k.p.a. w związku z art. 67 ust. 1 u.f.p.

Równocześnie wraz z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy wpłynął wniosek o udostępnienie akt sprawy administracyjnej. W dniu 6 sierpnia 2024 r. aplikant radcowski upoważniony przez pełnomocnika Beneficjenta stawił się w siedzibie Instytucji Zarządzającej celem zapoznania się z materiałem dowodowym, nie wniósł uwag w przedmiotowej sprawie.

Przed wydaniem niniejszej decyzji stosownie do postanowień art. 10 § 1 k.p.a. Instytucja Zarządzająca pismem znak: EFRR-VII.432.2.8.2024 z dnia 8 sierpnia 2024 r. zawiadomiła Stronę, że przygotowany został materiał dowodowy do wydania decyzji. Ponadto, Instytucja Zarządzająca powiadomiła Stronę o możliwości zapoznania się w siedzibie Instytucji Zarządzającej z aktami sprawy, w oparciu o które zostanie podjęta stosowna decyzja oraz o możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych materiałów oraz zgłoszonych żądań w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia. Jednocześnie zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a.,

EFRR-VII.432.2.8.2024

Instytucja Zarządzająca zawiadomiła, że ze względu na konieczność doręczenia niniejszego pisma oraz umożliwienia Stronie wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, sprawa zostanie załatwiona do dnia 9 października 2024 r. Pismo zostało odebrane w dniu 28 sierpnia 2024 r.

W przewidzianym zawiadomieniem terminie, Beneficjent nie zgłosił się w celu zapoznania się z dokumentami oraz nie dokonał zwrotu środków dofinansowania.

Po ponownej analizie całości zgromadzonego materiału dowodowego należało stwierdzić, co następuje:

Celem postępowania prowadzonego na skutek wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, przeprowadzonego przez Instytucję Zarządzającą była ponowna analiza sprawy co do istoty, a zatem powtórna weryfikacja i analiza całości zgromadzonego materiału dowodowego uwzględniająca przy tym argumentację zgłaszaną przez pełnomocnika we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Zgodnie z art. 6 ustawy wdrożeniowej, system realizacji programu operacyjnego zawiera warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji programów operacyjnych, obejmujące w szczególności zarządzanie, monitorowanie, sprawozdawczość, kontrolę i ewaluację oraz sposób koordynacji działań podejmowanych przez instytucje. Podstawę systemu realizacji programu operacyjnego mogą stanowić w szczególności przepisy prawa powszechnie obowiązującego, wytyczne, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego, opis systemu zarządzania i kontroli oraz instrukcje wykonawcze zawierające procedury działania właściwych instytucji.

Następnie, zgodnie z treścią art. 9 ust.1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej instytucją zarządzającą jest zarząd województwa w przypadku regionalnego programu operacyjnego. Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej, do zadań instytucji zarządzającej należy odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań.

Zgodnie z art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. w przypadku gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, to podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Na podstawie art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p. po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej w rozumieniu ustawy o zasadach realizacji programów, wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków, z uwzględnieniem ust. 2, oraz zawierającą pouczenie o sankcji wynikającej z ust. 4 pkt 3, z zastrzeżeniem ust. 7.

W związku z regulacją prawną art. 67 ust.1 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się przepisy k.p.a. i odpowiednio przepisy działu III Ordynacji podatkowej.

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a. Organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

W świetle art. 41 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566 z późn. zm.) do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa, planu zagospodarowania przestrzennego i regionalnych programów operacyjnych oraz ich wykonywanie.

Na podstawie art. 46 ust. 2a ustawy o samorządzie województwa decyzje wydane przez zarząd województwa w sprawach z zakresu administracji publicznej podpisuje marszałek.

W decyzji wymienia się imiona i nazwiska członków zarządu, którzy brali udział w wydaniu decyzji.

Podstawowy akt prawa krajowego, który określa zasady prowadzenia polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi, stanowi ustawa wdrożeniowa. Zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej za przygotowanie i prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca, którą w przypadku

programu regionalnego jest zarząd województwa. Do zadań instytucji zarządzającej należy między innymi (vide: art. 9 ust. 2):

- zawieranie z wnioskodawcami umów o dofinansowanie projektu lub podejmowanie decyzji o dofinansowaniu projektu,
- zlecanie płatności, o których mowa w art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, oraz zlecanie wypłaty współfinansowania krajowego z budżetu państwa w ramach krajowego lub regionalnego programu operacyjnego na rzecz beneficjentów, a w przypadku programu EWT - dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów,
- prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów - w przypadku regionalnego programu operacyjnego,
- monitorowanie postępów realizacji programu operacyjnego,
- nakładanie korekt finansowych,
- odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu.

Wykonując te zadania instytucja zarządzająca powinna uwzględniać zasadę równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów w ramach programu oraz zapewniać przejrzystość reguł stosowanych przy ocenie projektów.

To właśnie w umowie o dofinansowanie określono szczegółowo zasady realizacji, prawa i obowiązki stron, konsekwencje naruszeń i nieprawidłowości.

Przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach programów operacyjnych jest dobrowolne. Wiąże się jednak z szeregiem obowiązków wynikających z dysponowania środkami publicznymi, które beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu. Korzystanie ze środków publicznych zawsze wiąże się z wyższymi wymaganiami co do ich wydatkowania, które winny być wydatkowane w sposób celowy i oszczędny, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu.

W związku z tym, Instytucja Zarządzająca w przypadku stwierdzenia, iż projekt jest realizowany niezgodnie z jego założeniami i w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami, nie ma możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków, które są niezgodne z zapisami zawartymi w umowie o dofinansowanie tj. zgodnie z § 1 ust. 8 umowy o dofinansowanie: *„za wydatki kwalifikowalne należy rozumieć wydatki lub koszty uznane za kwalifikowalne i spełniające kryteria, zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, jak również w rozumieniu ustawy wdrożeniowej i przepisów rozporządzeń wydanych do tej ustawy oraz zgodnie z wytycznymi wskazanymi w § 1 ust.4 lit. e).”*

Zgodnie z prawem wspólnotowym (tj. m.in. rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 - Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289-302, z późn. zm., rozporządzeniem Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu - Dz.U.U.E.L.2014.187.1) oraz regulacjami określonymi w dokumentach programowych (tj. *Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych*, wydanymi na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej), Instytucja Zarządzająca została zobowiązana do stałego monitorowania postępów realizacji programu operacyjnego poprzez monitorowanie postępów w realizacji wskaźników. Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego jest prowadzone przez Instytucję Zarządzającą na bieżąco, na wszystkich poziomach wdrażania tego Programu, równoległe z analizą postępu finansowego, mając na uwadze rozwiązania przyjęte zgodnie z rozporządzeniem 1303/2013 w zakresie konstrukcji wskaźników w programie (art. 27 ust. 4) oraz zakresu sprawozdań z wdrażania (art. 50 i art. 111).

Instytucja Zarządzająca stwierdzając naruszenie przez Beneficjenta ww. zapisów umowy o dofinansowanie, obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania zobowiązana była do określenia kwoty nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania zgodnie z postanowieniami ww. art. 9 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.

Instytucja Zarządzająca pragnie wskazać, że obowiązki państw członkowskich i Komisji w zakresie wydatkowania środków finansowych budżetu Unii doprecyzowano w odpowiednich przepisach rozporządzenia 1303/2013.

Z przepisów tych wynika, że na państwach członkowskich ciążyą dwojakiego rodzaju obowiązki: po pierwsze mają ustanowić i zapewnić skuteczne funkcjonowanie systemów zarządzania i kontroli dla realizacji programów operacyjnych, a po drugie, prowadzić działania w odniesieniu do nieprawidłowości: zapobiegać im, wykrywać je, odzyskiwać kwoty wypłacone nienależnie oraz informować Komisję o wykrytych nieprawidłowościach i przebiegu postępowań prowadzonych w tych sprawach (poz. 65 rozporządzenia ogólnego). Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego „nieprawidłowość - oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem”.

Przesłanki nieprawidłowości odnoszą się do zachowania sprawcy, które może polegać zarówno na działaniu, jak i na zaniechaniu działań, oraz do skutków tego zachowania. Konieczne jest bowiem, by zachowanie to spowodowało szkodę w budżecie Wspólnot (Unii) lub w budżetach zarządzanych przez Wspólnoty (Unię), albo szkodę taką mogło powodować. Pojęcie "szkoda" użyte w omawianej definicji oznacza uszczerbek finansowy dokonany w budżecie Unii lub w budżetach zarządzanych przez Unię, albo uszczerbek finansowy, na jaki budżety te zostały narażone. Wynika stąd, że faktyczne wystąpienie uszczerbku finansowego nie jest przesłanką konieczną dla zakwalifikowania zachowania jako nieprawidłowości, wystarczy bowiem sama możliwość jego wystąpienia.

Mając na uwadze omówioną powyżej definicję nieprawidłowości, obowiązującą w prawie wspólnotowym, należy więc wskazać, iż skutki finansowe wynikające z danego naruszenia, na jakie mógł być narażony budżet Wspólnoty mają wymiar nie tylko rzeczywisty (udowodniony), ale również i wymiar potencjalny (trudny do oszacowania).

Taki sposób rozumienia definicji nieprawidłowości ugruntował się już w utrwalonej linii orzeczniczej Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który w Wyroku TSUE w sprawie C-406/14 z dnia 14 lipca 2016 r. stwierdził, że: „naruszenie prawa Unii stanowi nieprawidłowość w rozumieniu tego przepisu jedynie wtedy, gdy powoduje ono lub mogłoby

spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku. Naruszenie takie należy zatem uznać za nieprawidłowość, o ile może ono jako takie mieć skutki budżetowe. Natomiast nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych.” Dalej w tym samym Wyroku TSUE wskazano również, że: „uchybiecie zasadom udzielania zamówień publicznych stanowi nieprawidłowość..., o ile nie można wykluczyć, że uchybiecie to miało wpływ na budżet odnośnego funduszu.” Analogiczne stanowisko zostało również zawarte w Wyroku z dnia 21 grudnia 2011 r. *Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre*, C-465/10, EU:C:2011:867, pkt 47.

Instytucja Zarządzająca pragnie również zaznaczyć, iż w dalszych orzeczeniach TSUE ww. linia orzecznicza była analogiczna tj. w Wyroku z dnia 6 grudnia 2017 r. w sprawie C-408/16 TSUE przywołał wykładnię nieprawidłowości wprost z Wyroku C-406/14. W związku z czym należy uznać, iż TSUE potwierdził w utrwalonej linii orzeczniczej definicję istoty nieprawidłowości.

Organ pragnie więc zauważyć, że powtórzenie w Wyroku z 6 grudnia 2017 r. dosłownej treści pojęcia nieprawidłowości, zawartej w ww. wyroku z lipca 2016 r., pozwala wnioskować, że jest to utrwalona linia orzecznicza. Jak już wyżej wskazano, TSUE po raz kolejny powtórzył, że naruszenie prawa jest nieprawidłowością, o ile nie można wykluczyć, że uchybiecie miało wpływ na budżet danego funduszu. Co najważniejsze, TSUE w swoim wyroku ponownie wyjaśnił, że nie trzeba udowadniać wystąpienia konkretnych skutków finansowych (nawet tylko potencjalnych) dla budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto należy wskazać, iż pomimo tego że obydwa przywołane powyżej wyroki TSUE odnoszą się do pojęcia nieprawidłowości w rozumieniu rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006 (obowiązującego dla programów operacyjnych na lata 2007-2013), to definicja nieprawidłowości zawarta w rozporządzeniu ogólnym nie zmieniła się znacząco i brzmi niemal identycznie, a co za tym idzie pozwala to na przyjęcie tezy, że wykładnia TSUE w obecnej perspektywie finansowej nie ulegnie zmianie.

Mając na uwadze naruszenie postanowień umowy o dofinansowanie w przedmiotowym projekcie należy odnieść się do definicji nieprawidłowości oraz elementów składowych ją tworzących. Nieprawidłowość oznacza bowiem każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego.

W ramach przedmiotowej sprawy Beneficjent naruszył postanowienia wynikające z § 7 ust 1, § 13 ust. 1, § 14 ust.1 i 3, § 17 ust. 4 pkt 1 i 3 umowy o dofinansowanie, a także zapisy art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013.

Instytucja Zarządzająca odnosząc się do treści **zarzutu 1** wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jakoby naruszyła art. 7, art. 11, art. 77 § 1 oraz art. 80 k.p.a. w zw. z art. 67 ust. 1 u.f.p. poprzez nierozpoznanie całego materiału dowodowego, opierając się jedynie na ustaleniach z informacji pokontrolnej, jednocześnie pomijając pozostałe okoliczności i wyjaśnienia Beneficjenta, podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w decyzji nr 2/24. Pełnomocnik podkreśla, że Organ traktuje materiał dowodowy w sposób fragmentaryczny, wybiórczy co doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych a w związku z czym brak było naruszeń w zakresie umowy o dofinansowanie oraz Wytocznych.

W ocenie Instytucji Zarządzającej, Organ przygotowując rozstrzygnięcie w I instancji w sposób dokładny zebrał i obiektywnie rozpatrzył cały materiał dowodowy w zakresie niezbędnym do wydania decyzji, nie doszło zatem również do naruszenia przepisów postępowania. W wyroku z dnia 12 września 2017 roku (II OSK 3091/15) Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie wskazał, że „*Uchybienie przez organy normom zawartym w przepisach art. 7 i art. 77 § 1 kpa ma miejsce jedynie wówczas, gdy wbrew obowiązkowi należytego wyjaśnienia sprawy nie ustalają on faktów, czy zdarzeń, które mają znaczenie dla załatwienia sprawy czyli mają znaczenie dla zastosowania określonej normy prawa materialnego – przyznającej stronie konkretne uprawnienie lub przewidującej jej obowiązki publicznoprawny*”. Organ ponownie rozpatrując sprawę nie stwierdził, aby w materiale dowodowym pominięto zdarzenia albo fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Podkreślić należy, że warunkiem prawidłowego ustalenia stanu faktycznego jest zarówno zebranie wszystkich istotnych dla sprawy dowodów, jak także ich prawidłowa ocena. Oceny tej Organ dokonuje natomiast na podstawie własnej wiedzy oraz doświadczenia życiowego, a o jej prawidłowości decyduje to, czy wyciągnięte przez Organ wnioski mają logiczne uzasadnienie (art. 80 k.p.a.). Przy czym rozpatrzeniu podlegają nie tylko poszczególne dowody odrębnie, lecz wszystkie dowody we wzajemnej łączności. W efekcie wyniki ustaleń powinny znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji. To właśnie jest istotny element realizacji zasady prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy

publicznej. W myśl art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 k.p.a. uzasadnienie decyzji powinno w szczególności obejmować wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – szczegółowe wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Uzasadnienie decyzji spełnia minimalne wymogi zawarte w k.p.a. Co więcej, wyczerpująco i przekonująco wykazuje, dlaczego Organ wydaje taką decyzję, na jakich dowodach się oparł, z jakiego powodu inne możliwe rozstrzygnięcia w tej sprawie uznał za nieprawidłowe. W realiach niniejszej sprawy ocena zgromadzonego materiału dowodowego nastąpiła w oparciu o zasady logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego, a tym samym postępowanie prowadzone było w zgodzie z zasadą pogłębiania zaufania do władzy publicznej. Podstawa prawna przedmiotowej decyzji, jest precyzyjna i jasna. Organ wskazał, z jakich przyczyn i na jakiej podstawie uznał, że w omawianej sprawie występuje podstawa do nałożenia obowiązku zwrotu przyznanego dofinansowania.

Pełnomocnik w treści **zarzutu 1** stwierdził, że Instytucja Zarządzająca dokonała błędnej interpretacji pisma Beneficjenta z dnia 26 kwietnia 2023 r. i 23 maja 2023 r. uznając, że Beneficjent zaprzestał prowadzenia działalności produkcyjnej i zaniechał realizacji Projektu, czym naruszył zasadę trwałości. Natomiast stanowisko pełnomocnika wskazuje, że Beneficjent pismem z dnia 26 kwietnia 2023 r. poinformował Organ „o braku możliwości dalszej realizacji projektu po ustaniu okresu trwałości, tj. po dniu 5 maja 2023 r.”

Beneficjent w piśmie z dnia 26 kwietnia 2023 r. odniósł się do wojny na Ukrainie i pandemii COVID-19, które miały wpływ na trudności finansowe spółki.

Instytucja Zarządzająca nie zgadza się z argumentem pełnomocnika i na poparcie swojego stanowiska przytacza fragment pisma z dnia 26 kwietnia 2023 r. w którym Beneficjent sam się przyznał, że sytuacja gospodarcza spowodowana pandemią COVID-19, inflacją oraz trwającą wojną w Ukrainie „(...) nie pozwala nam na kontynuację i zakończenie projektu”, to znaczy, że w czasie trwania okresu trwałości projektu realizowanego przez Beneficjenta nastąpiło zaniechanie realizacji projektu czyli zaprzestanie przez tą spółkę działalności produkcyjnej wskazanej we wniosku o dofinansowanie. Podnieść należy, że Beneficjent nie wykazał jakoby niewykonanie projektu w okresie trwałości było bezpośrednim skutkiem

pandemii Covid-19 i wojny na Ukrainie, jak również brak jest dowodów na podjęcie przez Beneficjenta jakichkolwiek aktów staranności związanych z zapobieżeniem wystąpienia nieprawidłowości. Przede wszystkim należy podkreślić, że Beneficjent osiągnął wskaźniki rezultatu założone we wniosku o dofinansowanie do 30 września 2020 r. co zostało potwierdzone pismem znak: KC-I.432.107.1.2019 z dnia 25 stycznia 2021 r. w którym jednocześnie Instytucja Zarządzająca przypomniała Beneficjentowi o składaniu do Organu sprawozdań z okresu trwałości. Beneficjent za pośrednictwem korespondencji elektronicznej i papierowej przesłał do Instytucji Zarządzającej w lutym 2022 r. sprawozdanie z pierwszego roku trwałości a następnie w czerwcu 2022 r. z drugiego roku trwałości a więc już w okresie zagrożenia epidemicznego, nie zgłaszając przez ten okres żadnych problemów w projekcie. Dopiero powiadomienie Beneficjenta o przeprowadzeniu kontroli doraźnej z uwagi na brak przedłożenia do Instytucji Zarządzającej sprawozdania z trzeciego roku trwałości spowodowało, że Beneficjent złożył pismo z dnia 26 kwietnia 2023 r. informujące o „zakończeniu projektu”. Takie działanie Beneficjenta w ocenie Instytucji Zarządzającej oznacza, że Beneficjent zwlekał z poinformowaniem Organu o niezachowaniu trwałości projektu. Jednocześnie Instytucja Zarządzająca podkreśla, że trzeci rok trwałości a więc od 5 maja 2022 r. do 5 maja 2023 r. przypadał na okres, gdzie zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022 r., od 16 maja 2022 r. został zniesiony stan epidemii. W piśmie z dnia 26 kwietnia 2023 r. Beneficjent w sposób ogólny przedstawił wpływ pandemii oraz wojny w Ukrainie na gospodarkę w kraju zaznaczając jedynie, że trwająca sytuacja „istotnie wpłynęła na rozwój naszej spółki, a także na jej plany i cele sprzedażowe”. Analiza powyższej korespondencji prowadzi do wniosku, że Beneficjent przywołuje stan epidemii i wojny na Ukrainie wskazując na ogólne jej konsekwencje jak spowolnienie gospodarki. Nie ma jednak w zaprezentowanej argumentacji nawiązań do konkretnych zdarzeń, których rzeczywiste zaistnienie i wpływ na realizację projektu mogłyby być zweryfikowane przez Instytucję Zarządzającą. Beneficjent nie potwierdza prezentowanych wniosków stosowną dokumentacją czy niezbędnymi dowodami.

W związku z czym, w tym przypadku „zaprzestanie działalności produkcyjnej” należy rozumieć jako zaprzestanie wdrażania wytwarzania innowacyjnych form dla przemysłu odlewniczego. Firma miała być nowoczesną narzędziownią dla odlewni i zakładów

EFRR-VII.432.2.8.2024

wykorzystujących w swojej działalności formy co Beneficjent wskazał we wniosku o dofinansowanie w pkt IV. *Charakterystyka projektu*. Ponadto, we wniosku o dofinansowanie Beneficjent oświadczył, że produkt będzie stanowił nowość w skali kraju, a jego realizacja wpłynie na wzrost konkurencyjności oraz zwiększenie rozpoznawalności marki wnioskodawcy na arenie międzynarodowej oraz, że planuje zatrudnić wykwalifikowaną kadrę pracowniczą, odpowiedzialną za obsługę techniczną ciągu produkcyjnego. Łącznie zostanie utworzonych 9 nowych etatów, ale w trakcie realizacji projektu ostatecznie Instytucja Zarządzająca wyraziła zgodę na zmniejszenie liczby etatów do 7 (pismo znak: EFRR-I.432.593.6.218.2.5.30.582 z dnia 12 grudnia 2018 r.).

Miernikiem osiągnięcia tego celu projektu miały być m.in. wskazane we wniosku o dofinansowanie następujące wskaźniki rezultatu do osiągnięcia tj.: „*Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych*” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1, „*Liczba wprowadzonych innowacji procesowych*” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1, „*Liczba wprowadzonych innowacji produktowych*” – wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 1, „*Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach*” - wartość docelowa jaka miała być osiągnięta to 7 w tym 2 kobiety i 5 mężczyzn.

Ponadto, w pkt IV. *Trwałość projektu* we wniosku o dofinansowanie Beneficjent zobowiązał się do zachowania okresu trwałości projektu zgodnie z zapisami art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013 tj. przez co najmniej 3 lata od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta.

W takim kształcie wnioski o dofinansowanie wraz z załączoną dokumentacją konkursową został poddany ocenie merytorycznej przez Instytucję Zarządzającą, w trakcie której przyznano odpowiednią punktację w odniesieniu do m.in. wartości wskaźników wskazanych we wniosku o dofinansowanie, zgodnie z zatwierdzonymi Kryteriami oceny wniosku o dofinansowanie dla Działania 2.5.

Instytucja Zarządzająca w tym miejscu podkreśla, że pojęcie okresu trwałości projektu powinno być znane Beneficjentowi, ponieważ przystępując do konkursu zamkniętego miał obowiązek zapoznać się z wszelkimi wytycznymi kierowanymi przez Instytucję Zarządzającą do potencjalnych wnioskodawców oraz zapoznać się z dokumentacją konkursową. Ponadto,

EFRR-VII.432.2.8.2024

Beneficjent sam we wniosku o dofinansowanie w pkt IV i XVI oświadczył, że zachowa trwałość projektu przez okres 3 lat liczonych od daty otrzymania płatności końcowej.

Nie ulega więc żadnej wątpliwości w analizowanej sprawie, że Beneficjent powinien dołożyć wszelkich starań i mieć świadomość konieczności utrzymania prowadzenia działalności produkcyjnej założonej we wniosku o dofinansowanie przez okres 3 lat liczonych od dnia otrzymania płatności końcowej. Takie zobowiązanie Beneficjent przyjął do stosowania podpisując umowę o dofinansowanie i uprzednio aplikując o środki dofinansowania unijnego na sfinansowanie zakupu elektrodrażarki wgłębnej, centrum frezarskiego, które to sfinansowanie środkami EFRR pokryło aż 71,58 % kwoty wydatków kwalifikowalnych poniesionych na zakup niezbędnych urządzeń. Beneficjent otrzymał na ten cel ww. środki EFRR w łącznej kwocie: ..... zł.

Faktem bezspornym i potwierdzonym materiałem dowodowym zgromadzonym w analizowanej sprawie jest zaniechanie zachowania projektu czyli zaprzestanie przez Beneficjenta świadczenia tej usługi w okresie trwałości. Należy ponownie zaznaczyć, że dopiero po otrzymaniu maila z dnia 27 kwietnia 2023 r. z zawiadomieniem o planowanej kontroli Beneficjent przesłał do Instytucji Zarządzającej wnioski o rozwiązanie umowy o dofinansowanie, który wpłynął do Instytucji Zarządzającej w dniu 9 maja 2023 r. w którym to po raz pierwszy wskazał, że ma problemy w utrzymaniu projektu dlatego podjął decyzje o zaniechaniu jego realizacji. Takie działanie Beneficjenta w ocenie Instytucji Zarządzającej świadczy o naruszeniu § 13 ust. 1 pkt 1. Wskazany przepis zobowiązywał Beneficjenta do systematycznego monitorowania przebiegu realizacji projektu oraz niezwłocznego informowania Instytucji Zarządzającej o (...) zamiarze zaprzestania realizacji projektu. Potwierdza to informacja Beneficjenta o planowanym zamknięciu oddziału spółki funkcjonującego w miejscu realizacji projektu (por. pismo z dnia 23 maja 2023 r.), do którego doszło w dniu 5 czerwca 2023 r. co zostało potwierdzone we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Instytucja Zarządzająca odnosząc się dalej do treści **zarzutu 1**, że Beneficjent: „*nie tylko w okresie trwałości, tj. do dnia 5 maja 2023 r. ale i obecnie prowadzi działalność proedukacyjną*” zaznacza, że Beneficjent udaremnił przeprowadzenie kontroli, która mogłaby zweryfikować prawidłowość tego stanowiska zaś prowadzenie działalności proedukacyjnej

nie było celem realizacji Projektu. Zatem stanowisko pełnomocnika nie zasługuje na uwzględnienie.

Taka sytuacja bez żadnej wątpliwości potwierdza zaprzestanie działalności produkcyjnej w rozumieniu przepisów prawa unijnego tj. wspomnianego już art. 71 ust.1 lit a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 oraz § 17 ust. 4 umowy o dofinansowanie, a co za tym idzie w konsekwencji poświadcza również naruszenie przez Beneficjenta treści przepisów prawa unijnego i postanowień umowy o dofinansowanie (vide: § 17 ust. 1 i 4 umowy o dofinansowanie). Zaprzestanie działalności produkcyjnej w okresie trwałości spowodowało nieutrzymanie ww. wskaźników rezultatu projektu ponieważ zaprzestano świadczenia założonych innowacji nietechnologicznych, procesowych i produktowych oraz nie utrzymano zatrudnienia w firmie. Tym samym nie został zachowany i utrzymany cel projektu unijnego w trzyletnim okresie jego trwałości, mierzony za pomocą właśnie ww. wskaźników określonych zapisami wniosku o dofinansowanie. Taka sytuacja poświadcza również naruszenie przez Beneficjenta postanowień § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie, gdzie wskazano że: „Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu”. Nadmienić w tym miejscu należy, że wskaźniki rezultatu zawarte we wniosku o dofinansowanie nie zostały Beneficjentowi w żaden sposób narzucone, albowiem na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie Beneficjent w sposób całkowicie autonomiczny i samodzielny określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć realizując cel projektu.

Przedmiotowe wskaźniki rezultatu były przecież przedmiotem oceny merytoryczno-technicznej wniosku o dofinansowanie, skutkującej w efekcie przyznaniem konkretnej liczby punktów i umieszczeniem na odpowiednim miejscu listy rankingowej projektów wybranych do dofinansowania.

Nieutrzymanie w okresie trwałości założonej w projekcie wielkości ww. wskaźników rezultatu dodatkowo świadczy również o naruszeniu treści § 3 ust.1 umowy o dofinansowanie, zgodnie z którym: „Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie

i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego, w szczególności w oparciu o ustawę o finansach publicznych w zakresie dotyczącym wydatkowania środków publicznych, wytycznymi horyzontalnymi, a także procedurami w ramach Programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, o których mowa w § 7 Umowy w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości.” Jednocześnie, w Wytycznych kwalifikowalności wydatków w rozdziale 6.16 - Rozliczanie efektów projektu wskazano, że instytucja zarządzająca będąca stroną umowy o dofinansowanie, zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do osiągnięcia i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, a nieosiągnięcie lub niezachowanie ww. wskaźników, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej.

Pełnomocnik w treści **zarzutu 1** stanowczo zaprzecza jakoby Beneficjent nie poddał się kontroli i tym zachowaniem naruszył § 14 ust. 1 i 3 umowy o dofinansowanie. Pełnomocnik uważa, że „*Organ pominął w swoich rozważaniach czy tryb kontroli doraźnej był właściwym trybem do kontrolowania obiektów infrastruktury krytycznej i czy cele postępowania kontrolnego nie zostałyby wypełnione przy zastosowaniu trybu kontroli planowej*”. Dalej Pełnomocnik pisze, że owszem do przeprowadzenia kontroli doraźnej nie jest wymagane zawiadomienie Beneficjenta niemniej jednak działanie zespołu kontrolnego oraz Organu nie uwzględniły specyfikacji prowadzenia kontroli w obiekcie zaliczanym do krytycznej infrastruktury energetycznej. Pełnomocnik podnosi, że „*z samego charakteru kontroli doraźnej wynika, że część czynności kontrolnych jest niemożliwa do wykonania*” i trudności jakie wystąpiły w dniu kontroli a mianowicie brak osoby odpowiedzialnej za projekt, brak dostępu do maszyn, dokumentacji nie oznacza naruszenia umowy o dofinansowanie. Zdaniem pełnomocnika Organ błędnie stwierdził, że Beneficjent nie poddał się kontroli.

Instytucja Zarządzająca nie może zgodzić się z argumentami pełnomocnika ponieważ obowiązkiem Beneficjenta jest tak realizować projekt żeby kontrola taka mogła się odbyć w miejscu realizacji projektu.

W przedmiotowej sprawie kolejnym naruszeniem przepisów prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa UE, w postaci naruszenia procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p. (por.

art. 207 ust. 1 pkt 3 u.f.p.) czyli zapisów umowy o dofinansowanie przez Beneficjenta była bez żadnej wątpliwości odmowa poddania się kontroli doraźnej.

Beneficjent podpisując umowę o dofinansowanie zgodził się na warunki z niej wynikające, w której m.in. jednym z obowiązków Beneficjenta jest umożliwienie zespołowi kontrolnemu przeprowadzenia kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji Projektu. Jeżeli teren realizacji Projektu nie dopuszcza do przeprowadzenia kontroli, to taki Beneficjent nie powinien przystępować do konkursu.

Beneficjent, podpisując umowę o dofinansowanie zaakceptował treść § 14 umowy o dofinansowanie. Na podstawie § 14 ust. 1 umowy Beneficjent zobowiązał się poddać kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji Projektu dokonywanej przez IZ. W ustępie 3 tego paragrafu Beneficjent zobowiązał się zapewnić IZ prawo do pełnego wglądu we wszystkie dokumenty, w tym elektroniczne związane z realizacją Projektu, pełnego dostępu do maszyn, urządzeń, obiektów terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego Projektu oraz zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu. Jednocześnie w § 14 ust. 4 umowy uzgodniono, że nie udostępnienie wszystkich wymaganych dokumentów, nie zapewnienie pełnego dostępu do urządzeń i miejsc, w których projekt jest realizowany, a także nie zapewnienie obecności osób mogących udzielić stosownych wyjaśnień w trakcie kontroli na miejscu realizacji Projektu jest traktowane jako odmowa poddania się kontroli.

Odnosząc się natomiast do treści **zarzutu 1** wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, że obowiązek poddania się kontroli jest ograniczony w czasie i w tym przypadku Organ utracił prawo do przeprowadzenia kontroli trwałości z dniem 5 maja 2023r., Instytucja Zarządzająca za błędne uznaje ww. stanowisko. Zaznacza, że w przedmiotowej sprawie, pierwotny termin na przeprowadzenia kontroli trwałości projektu wyznaczono na dzień 28 kwietnia 2023 r. a więc jeszcze w okresie trwałości projektu. Tylko dzięki dobrej woli Organu, który wyszedł naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom Beneficjenta, termin na przeprowadzenie kontroli trwałości został wyznaczony po upływie okresu trwałości. Instytucja Zarządzająca zaznacza, że kontrola doraźna mogła zostać przeprowadzona w pierwszym terminie czyli jeszcze w okresie trwałości bez uprzedniej zapowiedzi a obowiązkiem Beneficjenta było tak

realizować projekt żeby kontrola taka mogła odbyć się w miejscu realizacji projektu. Jak już wcześniej wspomniano w decyzji, pismem z dnia 26 kwietnia 2023 r. Beneficjent został powiadomiony o planowanej kontroli trwałości. W ww. piśmie oraz potwierdzającym je mailu poproszono Beneficjenta o wykonanie niezbędnych czynności w celu zapewnienia kontrolującym możliwości przeprowadzenia kontroli (wjazdu na teren .....), przygotowanie potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii: pełnomocnictwa (dla osoby reprezentującej Beneficjenta w toku kontroli - jeżeli Beneficjenta reprezentuje inna osoba). Tego samego dnia, Beneficjent poprosił o przesunięcie kontroli z powodu zaplanowanego wyjazdu służbowego oraz o wcześniejsze poinformowanie o następnym terminie kontroli ze względu na czas potrzebny na jej organizację. W odpowiedzi na ww. maila osoba wyznaczona do kontroli wskazała Beneficjentowi, że zgodnie z informacją z KRS spółkę może reprezentować drugi z członków zarządu – Pan ....., a w przypadku braku możliwości reprezentacji przez tą osobę – każdy z członków może powołać pełnomocnika, który będzie reprezentował spółkę w toku kontroli. Beneficjent odpowiedział, że Pan ..... nie pełni już funkcji członka zarządu. Natomiast w kwestii pełnomocnictwa nie ma możliwości jego udzielenia gdyż jest już w drodze na lotnisko. Ponadto sprawa dotyczy informacji poufnych i trudno znaleźć w tak krótkim czasie zaufaną osobę (tym bardziej w związku z „majówką”) i prosi o wyznaczenie innego terminu.

Wystarczyło jedynie aby Beneficjent w sposób dla siebie jak najdogodniejszy umożliwił kontrolerom dostęp do miejsca realizacji projektu. Instytucja Zarządzająca w tym miejscu wskazuje, że z dokumentacji projektowej wynika, że oprócz Pani ..... osobą upoważnioną do obsługi projektu była również pani ....., a Pan ..... dalej widniał w KRS jako wspólnik, niemniej jednak Instytucja Zarządzająca pismem znak: KC-I.432.139.1.2023 z dnia 27 kwietnia 2023 r. przychyliła się do ww. prośby o czym Beneficjent został również poinformowany mailowo. Następnie w dniu 9 maja 2023 r. do Instytucji Zarządzającej wpłynęło pismo w którym Beneficjent wskazał, że jego pobyt za granicą przedłużył się i nie ma ustalonej daty powrotu, jednakże pozostaje do dyspozycji.

W związku z tym, pismem znak KC-I.432.139.1.2023 z dnia 11 maja 2023 r. Instytucja Zarządzająca zawiadomiła Beneficjenta o nowym terminie kontroli planowanym na 22 maja 2023 r. Jednocześnie wskazała Beneficjentowi, że brak możliwości przeprowadzenia kontroli

w terminie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą z uwagi na brak osoby reprezentującej Beneficjenta w jej toku zostanie zakwalifikowane jako odmowa poddania się kontroli oraz, że kierując się zasadą zachowania należytej staranności powinien wyznaczyć pełnomocnika. W odpowiedzi na ww. pismo Beneficjent poinformował Oddział Kontroli pismem z dnia 17 maja 2023 r., że złożył wniosek o rozwiązanie umowy, a w mailu z dnia 21 maja 2023 r. Beneficjent wskazał, że w związku z wypowiedzeniem umowy i pobytem za granicą nie będzie obecny podczas kontroli. Jednocześnie poinformował, że zespół kontrolny przyjeżdżając na miejsce realizacji projektu musi liczyć się trudnościami wynikającymi ze specyfiki miejsca jakim jest elektrownia, po której nie ma możliwości swobodnego wejścia i poruszania się na jej terenie.

Instytucja Zarządzająca odnosząc się do treści **zarzutu 1** jakoby „*Organ całkowicie pominął fakt, że zawarty w piśmie z dnia 26 kwietnia 2023 r. (doręczonym IZ w dniu 9 maja 2023 r.), wniosek o rozwiązanie umowy o dofinansowanie wywołuje skutek prawny od dnia doręczenia tj. od dnia 9 maja 2023 r. Zatem wniosek o rozwiązanie umowy złożony przez Beneficjenta został złożony po okresie trwałości projektu*” zaznacza, że zawarte informacje w ww. piśmie o podjętej decyzji Beneficjenta o zaniechaniu realizacji projektu należy zakwalifikować jako decyzję o zaprzestaniu przez spółkę działalności produkcyjnej w okresie trwałości co stanowi oświadczenie wiedzy nie zaś oświadczenie woli. Złożenie takiego oświadczenia oznacza iż:

- a) Beneficjenta zaniechał zachowania projektu w okresie trwałości;
- b) w następstwie zaniechania zachowania trwałości projektu Beneficjent naruszył przepisy prawa krajowego, tj. § 7 pkt 1, § 17 pkt 1, 4 ppkt 3 umowy o dofinansowanie projektu;
- c) następstwem zaniechania zachowania trwałości projektu wyrządzona została szkoda w budżecie UE, bowiem w sytuacji w której Beneficjent nie otrzymałby dofinansowania – środki z budżetu UE zostałyby przeznaczone na dofinansowanie innego projektu, w którym obowiązek jego realizacji oraz obowiązek jego zachowania w okresie trwałości byłby wykonany zgodnie z przepisami prawa unijnego i krajowego.

Instytucja Zarządzająca zgadza się z pełnomocnikiem, że w przypadku oświadczenia woli skutek prawny następuje z chwilą doręczenia dokumentu drugiej stronie co zostało uregulowane w przepisach k.c. Niewątpliwie w tej sytuacji w zakresie informacji dotyczącej zaprzestania realizacji projektu mamy do czynienia z oświadczeniem wiedzy. Z pisma

wynika, że złożony przez Beneficjenta „Wniosek o rozwiązanie umowy o dofinansowanie” w którym Beneficjent przyznał się o zaprzestaniu realizacji projektu należy uznać za spóźnioną próbę uniknięcia negatywnych konsekwencji związanych z przerwaniem realizacji projektu w okresie trwałości. Zawiadomienie Instytucji Zarządzającej o zakończeniu realizacji Projektu to informacja o pewnych faktach, oświadczenie wiedzy, któremu w nauce nie przypisuje się charakteru oświadczenia woli.

Instytucja Zarządzająca wskazuje, że zgodnie z § 25 ust. 6 umowa może zostać rozwiązana na wniosek Beneficjenta w terminie 30 dni od dnia złożenia do Instytucji Zarządzającej wniosku o jej rozwiązanie, jeżeli zwróci on otrzymane dofinansowanie, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych liczonymi od dnia przekazania środków na rachunek Beneficjenta do dnia zwrotu. Natomiast Beneficjent nie dokonał zwrotu całości otrzymanego dofinansowania z odsetkami a jedynie część, a zatem nie został wypełniony ww. warunek i umowa dalej obowiązuje. Zdaniem Instytucji Zarządzającej umowa obowiązuje dopóki nie zostaną wypełnione wszystkie obowiązki z niej wynikające, w tym przypadku obowiązek zwrotu dofinansowania.

W związku z powyższym, w dniu 22 maja 2023 r. zespół kontrolny Instytucji Zarządzającej podjął próbę przeprowadzenia kontroli doraźnej na miejscu realizacji projektu, która ostatecznie okazała się bezskuteczna ze względu na brak pełnomocnika, a co za tym idzie odmówiono kontrolującemu wstępu na teren miejsca realizacji tj. na teren .....

W związku z tym zespół kontrolny nie mógł zweryfikować:

- 1) zgodności realizacji projektu z wnioskiem o dofinansowanie oraz umową,
- 2) zgodności realizacji projektu z przepisami prawa krajowego i wspólnotowego,
- 3) zachowania celów projektu,
- 4) realizacji obowiązków wynikających z umowy w zakresie promocji,
- 5) poprawności funkcjonowania systemu archiwizacji,
- 6) realizacji zaleceń pokontrolnych.

Mając na względzie powyższe jednoznacznie należy stwierdzić, że z powodu nie zapewnienia obecności osób mogących udzielać odpowiednich wyjaśnień co do realizacji projektu, spółka nie umożliwiła w dniu 28 kwietnia 2023 r. a następnie 22 maja 2023 r. pełnego wglądu do

dokumentów, maszyn, urządzeń, pomieszczeń związanych z realizacją projektu, a zachowanie to Instytucja Zarządzająca potraktowała jako odmowa poddania się kontroli o której mowa w § 14 umowy o dofinansowanie. Prawdopodobnie zakwalifikowanie działania Beneficjenta jako odmowę poddania się kontroli w analogicznej sytuacji potwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach w wyroku z dnia 21 grudnia 2023 r. (sygn. akt I SA/Ke244/23). Jak już wyżej wskazano, Beneficjent pomimo nieobecności Prezesa miał możliwość funkcjonowania np. mógł powołać pełnomocnika o czym był kilkakrotnie informowany, jednakże tego nie uczynił.

Instytucja Zarządzająca podkreśla, że przystąpienie do realizacji projektów finansowanych w ramach programów operacyjnych jest dobrowolne. Wiąże się jednak z szeregiem obowiązków wynikających z dysponowania środkami publicznymi, które beneficjent bierze na siebie z chwilą przystąpienia do umowy o dofinansowanie projektu. Korzystanie ze środków publicznych zawsze wiąże się z wyższymi wymaganiami co do ich wydatkowania, w sposób celowy i oszczędny.

Dlatego Instytucja Zarządzająca stoi na stanowisku, że Beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność za realizację zaakceptowanego i finansowanego ze środków publicznych projektu.

Dodatkowo, w ocenie Instytucji Zarządzającej informacja pokontrolna stanowiła materiał dowodowy w sprawie, a argumentacja pełnomocnika zaprezentowana we wniosku o ponowne rozpatrzenie jakoby ustalenia wynikające z tego dokumentu nie stanowiły dowodu w sprawie przez co doprowadziły do błędnych ustaleń faktycznych nie zasługują na uwzględnienie.

W związku z powyższym, Instytucja Zarządzająca stwierdziła naruszenie § 14 ust.1 i 3 umowy o dofinansowanie.

W ocenie Instytucji Zarządzającej, Beneficjent naruszył również § 13 ust.1 pkt 2 i 3 ze względu na nie złożenie sprawozdania z trzeciego roku trwałości pomimo pisemnego wezwania przez Instytucję Zarządzającą.

Jednocześnie, w analizowanej sprawie Beneficjent naruszył również postanowienia Rozdziału 5.3 pn. „Trwałość projektu” Wytycznych kwalifikowalności wydatków, gdzie wskazano tożsame pojęcia i postanowienia co do kwestii trwałości projektu, jak powyżej omówione we wzorze umowy o dofinansowanie i zapisach prawa unijnego (vide: art. 71 ust.1

rozporządzenia nr 1303/2013). Dodatkowo w Rozdziale 5.3 pkt 9 Wytycznych

kwalifikowalności wydatków wskazano, że:

„W przypadku zaprzestania prowadzenia działalności przez beneficjenta, właściwa instytucja będąca stroną umowy sprawdza, czy w odniesieniu do tego beneficjenta ogłoszona została upadłość. Brak ogłoszenia upadłości (z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dn. 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520, z późn. zm.) wobec beneficjenta, który zaprzestał prowadzenia działalności, oznacza naruszenie zasady trwałości.”

Instytucja Zarządzająca odnosząc się do ww. treści Wytycznych kwalifikowalności wydatków wskazuje, że zgodnie z posiadanymi na stan obecny informacjami z KRS spółka „.....” ..... ma status aktywnej i nie ogłosiła upadłości, a co za tym idzie świadczy o naruszeniu przez Beneficjenta również Rozdziału 5.3 Wytycznych kwalifikowalności wydatków.

Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca stwierdziła naruszenie procedur obowiązujących przy wydatkowaniu środków dofinansowania, którymi są poza obowiązującymi przepisami prawa krajowego i wspólnotowego również wytyczne programowe i postanowienia umowy o dofinansowanie.

Szczegółowe zasady dofinansowania projektu, który został wybrany w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 regulowane są w formie umowy, zawieranej pomiędzy beneficjentem, którego projekt został wybrany do dofinansowania, a Instytucją Zarządzającą. Umowa ta określa prawa i obowiązki beneficjenta, w tym zasady zwrotu otrzymanych środków w przypadku nieprawidłowego ich wykorzystania oraz podstawy uznania, że środki są wykorzystywane nienależycie. Cywilnoprawny charakter umowy o dofinansowanie powoduje, że w zakresie w niej nieunormowanym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu cywilnego oraz przepisy aktów właściwych dla systemu wdrażania funduszy europejskich, takich jak ustawa wdrożeniowa, a także procedury, wytyczne i instrukcje wydawane przez właściwe instytucje zaangażowane w proces realizacji programu operacyjnego. Treść takiej umowy nie może zostać ukształtowana w sposób dowolny, gdyż zawierana jest w warunkach związania stron systemem realizacji programu operacyjnego przyjętym przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 6 ustawy wdrożeniowej. Umowa o dofinansowanie jest więc elementem

projektu, tj. przedsięwzięcia realizowanego w ramach programu operacyjnego.

W związku z powyższym, niewypełnienie jej postanowień przez Beneficjenta ma wpływ na realizację przez instytucję zarządzającą kompetencji do odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektu. Wobec powyższego, Instytucja Zarządzająca ponownie podkreśla, że Beneficjent zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie był zobowiązany do bezwzględnego stosowania zasad i warunków dofinansowania w niej zawartych tj. Beneficjent nie miał pełnej swobody i dyspozycyjności w podejmowaniu interpretacji zapisów umowy o dofinansowanie, ponieważ realizował projekt dofinansowany z udziałem środków publicznych, a nie całkowicie środków własnych.

W przedmiotowej sprawie należy podkreślić, iż w ramach projektu, który realizowany jest na podstawie umowy o dofinansowanie, Beneficjent dysponował środkami publicznymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, w odniesieniu do których, gdy chodzi o ich dystrybucję oraz wykorzystywanie, obowiązują szczególnego rodzaju zasady, w tym między innymi takie zasady ogólne, jak zasada przejrzystości, czy też transparentności, a co do przestrzegania tych zasad Beneficjent był zobowiązany przez postanowienia m.in. umowy o dofinansowanie (vide: § 3 ust.1 tejże umowy).

Naruszenie zatem przez Beneficjenta procedur opisanych w przepisach prawa unijnego, Wytycznych czy w umowie o dofinansowanie projektu dało Instytucji Zarządzającej podstawę do stwierdzenia obowiązku zwrotu tych środków jako wykorzystanych sprzecznie z tymi procedurami.

Pełnomocnik we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w treści **zarzutu 2** twierdzi, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy brak było podstaw do uznania, że doszło do nieprawidłowości o jakiej mowa w art. 207 ust. 1 pkt 2 i ust. 9 i 11 u.f.p. w zw. z art. 2 pkt 36 oraz art. 143 ust. 2 rozporządzenia ogólnego. Zatem w jego ocenie nie występuje podstawa do dokonania korekty finansowej i nie występuje podstawa do żądania zwrotu dofinansowania na podstawie art. 207 u.f.p. Pełnomocnik zarzuca, że w decyzji nr 2/24, Instytucja Zarządzająca ograniczyła się do bezrefleksyjnego powtórzenia fragmentów orzecznictwa

i lakonicznego odwołania się do stanu faktycznego sprawy i nie wykazała w sposób przekonujący czy rzekome nieprawidłowości stanowią podstawę do zwrotu środków. Instytucja Zarządzająca nie może się zgodzić z takim stanowiskiem pełnomocnika i uznaje, że Organ w sposób wyczerpujący dokonał analizy wszystkich popełnionych naruszeń, które z kolei są podstawą do stwierdzenia nieprawidłowości o jakiej mowa w art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego. W toku postępowania I instancji Instytucja Zarządzająca dopełniła wymogów określonych w u.f.p. oraz w k.p.a. Podjęto wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy.

Nieprawidłowość oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego co stanowi pierwszy element składowy pojęcia nieprawidłowości.

W przedmiotowej sprawie naruszeniem procedur skutkujących żądaniem zwrotu przekazanego dofinansowania było niewywiązanie się Beneficjenta z procedur opisanych w przepisach prawa unijnego, umowie o dofinansowanie oraz Wytycznych kwalifikowalności wydatków (stanowiących podstawę Systemu Realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego i tym samym będących „innymi procedurami” wydatkowania środków wskazanymi w art. 184 u.f.p.) tj. niewywiązanie się przez Beneficjenta z zapisów zawartych w § 7 ust 1, § 13 ust. 1, § 14 ust.1 i 3, § 17 ust. 4 pkt 1 i 3 umowy o dofinansowanie, a także zapisy art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 oraz Rozdziału 5.3 Wytycznych kwalifikowalności wydatków co potwierdza wystąpienie pierwszej z przesłanek nieprawidłowości czyli naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego. Instytucja Zarządzająca w sposób szczegółowy odniosła się w decyzji do tego naruszenia na stronach od 31 do 41. Zgodnie z ugruntowanym już w poprzedniej perspektywie finansowej orzecznictwem sądów administracyjnych takie istotne naruszenie przez Beneficjenta procedury obowiązującej przy wykorzystaniu otrzymanego dofinansowania, określonej w umowie o dofinansowanie, stanowi wystarczającą podstawę do przyjęcia, że zaistniała przesłanka określona w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p., uzasadniająca wydanie decyzji określającej kwotę dofinansowania podlegającą zwrotowi (wyrok NSA sygn. akt: II GSK 732/11).

W takim stanie faktycznym uznać należy, że Beneficjent naruszył procedury wydatkowania środków unijnych i krajowych, a tym samym środki finansowe przeznaczone na realizację

EFRR-VII.432.2.8.2024

projektu, w ramach którego nie zachowano w okresie trwałości założonego celu projektu, podlegają zwrotowi. Na tej podstawie stwierdzić można, iż zaszła niezależna podstawa do żądania zwrotu części dofinansowania, gdyż Beneficjent naruszył procedurę realizacji projektu zgodnie z przyjętymi założeniami.

Następnie, Instytucja Zarządzająca analizując kolejny element składowy definicji nieprawidłowości, którym jest „działanie lub zaniechanie podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie funduszy polityki spójności” wskazuje, że w analizowanej sprawie działaniem Beneficjenta była odmowa poddania się kontroli i zaprzestanie działalności co doprowadziło do naruszenia pierwotnych celów projektu jakim było m.in. wprowadzenie innowacji produktowych, procesowych i nietechnologicznych co miało wpłynąć na wzrost konkurencyjności marki wnioskodawcy na arenie międzynarodowej.

Natomiast, zaniechaniem Beneficjenta, było niepoinformowanie Instytucji Zarządzającej o problemach z kontynuacją Projektu w okresie trwałości i o zamiarze zaprzestania jego realizacji. Jak już wcześniej omówiono w niniejszej decyzji, Beneficjent skierował do Instytucji Zarządzającej pismo o problemach dopiero po uzyskaniu informacji o planowanej kontroli chociaż wcześniej do Beneficjenta wysłane zostało pismo o złożenie sprawozdania za trzeci rok trwałości ale jak już wskazywano pismo to było dwukrotnie awizowane i ostatecznie sprawozdania nie złożył. Jednakże wiedza o tym, że Instytucja Zarządzająca wystosowała takie pismo (na poświadczeniu odbioru w pozycji oznaczenie rodzaju pisma wskazane było „pismo sprawozdanie”) w okresie trwałości mogła również wpłynąć na decyzję Beneficjenta o sporządzeniu wniosku o rozwiązanie umowy o dofinansowanie. W ocenie Instytucji Zarządzającej, złożone przez Beneficjenta oświadczenie o zaprzestaniu realizacji projektu należy uznać za spóźnioną próbę uniknięcia negatywnych konsekwencji związanych z przerwaniem realizacji projektu w okresie trwałości.

Według Instytucji Zarządzającej kolejnym zaniechaniem Beneficjenta było niedołożenie wszelkich starań aby wyznaczyć pełnomocnika do reprezentowania go podczas kontroli. Instytucja Zarządzająca wielokrotnie wskazywała na taki obowiązek, jednakże Beneficjent nie uczynił nic aby się z niego wywiązać. Beneficjent swoją trudną sytuację argumentował pandemią COVID-19, inflacją, wojną w Ukrainie, jednakże zaniechał przedstawienia jakichkolwiek dowodów na potwierdzenie tych twierdzeń, a odmawiając poddania się kontroli

EFRR-VII.432.2.8.2024

uniemożliwił również Instytucji Zarządzającej zweryfikowanie tych argumentów. Wobec powyższego, należy zaznaczyć, że to przede wszystkim w interesie Beneficjenta jest przedstawienie wszystkich dowodów, które znajdują się w jego posiadaniu, i które tylko on może przedstawić w celu potwierdzenia swoich twierdzeń.

Następnie, Instytucja Zarządzająca analizując trzeci element składowy definicji nieprawidłowości, którym jest „naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem” wskazuje, że w analizowanej sprawie doszło do rzeczywistego obciążenia budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem. Instytucja Zarządzająca w tym miejscu wskazuje, że szkoda dla budżetu Unii Europejskiej polegała na sfinansowaniu wydatku, który nie doprowadził do zachowania założonego celu projektu, w postaci zwiększenia poziomu innowacyjności w regionie i kraju, a która to kwestia miała znaczący wpływ na proces przyznawania dofinansowania przez Instytucję Zarządzającą.

Zgodnie z § 3 ust. 1 umowy o dofinansowanie Beneficjent był zobowiązany do zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu oraz osiągnięcia i utrzymania celów (produktu i rezultatu) zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Miernikiem realizacji celu szczegółowego projektu, który realizował Beneficjent, były wskaźniki rezultatu stanowiące o obowiązku wprowadzenia i utrzymania innowacji procesowej, produktowej i nietechnologicznej w postaci wytwarzania innowacyjnych form dla przemysłu odlewniczego, firma miała być nowoczesną narzędziownią dla odlewni i zakładów wykorzystujących w swojej działalności formy. W tym celu nabyto specjalne urządzenia tj. elektrodrażarki, CNC itp. Formy miały stanowić nowość w skali kraju, realizacja projektu miała wpłynąć na wzrost konkurencyjności firmy na arenie międzynarodowej.

Beneficjent był też zobowiązany do pomiaru wskaźników uzyskanych w wyniku realizacji projektu, zgodnie z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie. Bezspornym faktem w analizowanej sprawie jest zobowiązanie Beneficjenta do osiągnięcia i dalszego utrzymania poziomu realizacji kluczowych wskaźników rezultatu pn. „*Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych*”, „*Liczba wprowadzonych innowacji produktowych*”, „*Liczba wprowadzonych innowacji procesowych*” i „*Wzrost zatrudnienia w*

wspieranych przedsiębiorstwach” czyli utrzymania osiągniętego w wyniku realizacji projektu poziomu zwiększonej innowacyjności w przedsiębiorstwie wskutek wprowadzenia ww. nowej innowacyjnej usługi oraz utrzymania nowych miejsc pracy. Umowa nakłada na Beneficjenta obowiązek realizacji projektu tak, by ponoszenie wydatków następowało w sposób zapewniający osiągnięcie i utrzymanie celów (produktów i rezultatów) zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Podpisując umowę o dofinansowanie, Beneficjent zobowiązał się do realizacji Projektu w pełnym zakresie, zgodnie z umową o dofinansowanie i jej załącznikami oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie, w trakcie realizacji projektu jak i w okresie jego trwałości.

Osiągnięcie celu projektu następuje bowiem poprzez osiągnięcie i dalsze utrzymanie założonych wskaźników produktu i rezultatu. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że ww. wskaźniki rezultatu nie zostały Beneficjentowi narzucone. To Beneficjent na etapie tworzenia projektu i wypełniania wniosku o dofinansowanie określił, że deklaruje i konstruuje wskaźniki, które zamierza osiągnąć i utrzymać realizując cel projektu. Należy zwrócić uwagę na fakt, że w ramach konkursu nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-030/16 wsparcie kierowane było dla projektów charakteryzujących się wysokim poziomem innowacyjności oraz zakładających znaczący wzrost zatrudnienia na terenie województwa świętokrzyskiego. Przedmiotowe przedsięwzięcie zakładało wdrożenie 1 innowacji procesowej, 1 innowacji produktowej i 1 innowacji nietechnologicznej w prowadzonym przedsiębiorstwie oraz utworzenie 7 nowych etatów, a co za tym idzie cel ten miał mieć pozytywny wpływ na politykę innowacyjności w regionie świętokrzyskim i na zmniejszenie bezrobocia w województwie świętokrzyskim. W przypadku bowiem deklarowania osiągnięcia takiego poziomu innowacyjności w przedsiębiorstwie w świetle treści Załącznika nr 9 do Regulaminu konkursu zamkniętego nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-030/16 pn. *„Wzór karty oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWŚ 2014-2020”*, zwanego dalej „Kryteriami merytorycznymi”, projekt w zakresie kryterium „Stopień innowacyjności projektu” otrzymywał maksymalnie 4 punkty, a w zakresie kryterium „ Wpływ realizacji projektu na tworzenie nowych miejsc pracy” maksymalnie 5 punktów.

W związku zaś z zadeklarowaniem pozytywnego wpływu projektu na zwiększanie innowacyjności w regionie waga tego kryterium merytorycznego wynosiła liczbę 4, co

oznaczało, że uzyskana w wyniku oceny merytoryczno-technicznej liczba punktów była mnożona razy 4, czyli w analizowanym przypadku Beneficjent za zadeklarowanie we wniosku o dofinansowanie wdrożenia innowacji stosowanej w skali Europy w okresie do trzech lat (tj. w ramach Działania 2.5 innowacja ma miejsce, gdy nowy lub ulepszony produkt/usługa zostaje wprowadzony/a na rynek albo nowy lub ulepszony proces zostaje zastosowany w produkcji, przy czym ów produkt/usługa lub proces są innowacyjne przynajmniej w skali ponadlokalnej czyli stosowane w danym powiecie nie dłużej niż 3 lata) uzyskał maksymalną liczbę 4 punktów, które zgodnie z wagą (inaczej stopniem ważności danego kryterium oceny) zostały pomnożone razy liczbę 4 i ostatecznie za to kryterium oceny Beneficjent uzyskał aż 16 punktów. Natomiast za zadeklarowanie utworzenia na etapie wnioskowania o dofinansowanie 9 nowych etatów uzyskał maksymalną liczbę punktów 5, które zgodnie z wagą zostały pomnożone przez 3 i ostatecznie za to kryterium uzyskał 15 punktów. W związku z tym, że Instytucja Zarządzająca wyraziła zgodę na zmniejszenie liczby nowych etatów na 7, Beneficjent uzyskałby z 4 punkty, które pomnożone przez wagę 3 dałyby ostatecznie 12 punktów, co dałoby razem z pozostałymi punktami ... jednakże nie wpłynęłoby na możliwość dofinansowania projektu jedynie na kolejność projektów na liście rankingowej tj. Beneficjent zamiast exaequo ... miejsca byłby na 37-38 miejscu które w dalszym ciągu gwarantowałoby mu uzyskanie dofinansowania.

Reasumując na etapie wnioskowania o dofinansowanie za ww. kryteria otrzymał najwięcej punktów w odniesieniu co do pozostałych kryteriów, zgodnie z którymi projekt był oceniany, gdzie uzyskał odpowiednio np. 15 punktów za zgodność projektu z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami (kryterium to nie miało przełożenia na wskaźniki rezultatu), 6 punktów za konkurencyjność, 8 punktów za charakter wdrażanej innowacji, 4 punkty za dodatkowe efekty projektu, 1 punkt za rozwój działalności eksportowej, 6 punktów za poziom bezrobocia na obszarze, na którym realizowany jest projekt, 6 punktów za poziom przedsiębiorczości na obszarze, na którym realizowany jest projekt czy 3 punkty za przedsiębiorstwo na wczesnym etapie rozwoju (start-up). Łącznie w wyniku dokonanej oceny merytorycznej projekt uzyskał ... punktów, w tym aż 16 punktów za stopień innowacyjności projektu i 15 za nowe miejsca pracy.

Ostatecznie w wyniku realizacji projektu Beneficjent osiągnął ww. wskaźniki ale ich nie utrzymał przez okres pełnych 3 lat.

Zgodnie z zasadami przyznawania punktów zawartymi w ww. Kryteriach merytorycznych projekt otrzymałby więc 0 punktów za stopień innowacyjności projektu i za utrzymanie nowych etatów czyli zamiast maksymalnej i faktycznie otrzymanej liczby 31 (16+15) Beneficjent otrzymałby aż 31 punktów mniej w karcie oceny merytorycznej. W efekcie oznaczałoby to, że z ogólnej liczby uzyskanych ... punktów projekt otrzymałby 49 punktów tj. $80 - 31 = 49$ punktów. To z kolei skutkowałoby odrzuceniem projektu na etapie oceny punktowej z powodu nieosiągnięcia wymaganego minimum punktowego w konkursie zamkniętym nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-030/16 tj. minimalnie 60 punktów (tj. niez uzyskanie 60% z maksymalnej liczby 100 punktów powodowało odrzucenie projektu) co w rezultacie spowodowałoby niez uzyskanie dofinansowania ze środków wspólnotowych.

Zainteresowanie przedmiotowym konkursem zamkniętym było bardzo duże, ponieważ w ramach tego konkursu wpłynęło 650 projektów na łączną kwotę wnioskowanego dofinansowania w wysokości: 379 317 468,41 zł, z których 413 projektów zostało zaakceptowanych pod względem formalnym i następnie zostało przekazanych do oceny merytorycznej. W wyniku dokonanej oceny merytorycznej z ww. 413 wniosków tylko 195 wniosków o dofinansowanie zostało zaakceptowanych. Ogólna wartość zaakceptowanych pod względem merytorycznym 195 wniosków o dofinansowanie, wyniosła więc 201 371 335,87 zł, natomiast wartość ich dofinansowania zamknęła się na poziomie 122 554 720,25 zł co stanowiło 153,19 % środków zaplanowanych do kontraktacji w konkursie nr RPSW.02.05.00-IZ.00-26-030/16 (tj. planowana kwota dofinansowania na konkurs: 80 000 000,00 zł z uwagi na ww. duże zainteresowanie tym konkursem została później zwiększona do kwoty 124 338 349,25 zł). Alokacja środków dofinansowania dostępnych na przedmiotowy konkurs została później zwiększona przez Instytucję Zarządzającą do kwoty 124 338 349,25 zł, co nie zmienia faktu, że ponad połowa z ww. projektów zaakceptowanych formalnie (tj. $195 / 413$ wniosków = 53%) nie uzyskała dofinansowania w wyniku braku wystarczających środków unijnych na sfinansowanie wszystkich zgłoszonych przedsięwzięć.

W związku z czym szczególnego znaczenia nabiera kwestia punktów przyznawanych projektowi w ramach oceny merytorycznej, gdzie przy tak dużej ilości wniosków o dofinansowanie złożonych na konkurs zamknięty, każdy przyznany punkt miał wysoce istotne znaczenie. Jak to już powyżej omówiono Beneficjentowi w odniesieniu do zadeklarowanego przez niego we wniosku o dofinansowanie zwiększenia stopnia innowacyjności projektu i za utworzenie nowych etatów przyznano maksymalną liczbę punktów. Mając na uwadze fakt, że Beneficjent nie utrzymał w całym trzyletnim okresie trwałości zakładanego stopnia innowacyjności projektu i nowych miejsc pracy, należy stwierdzić, iż gdyby taki fakt mógłby być znany na etapie oceny wniosku o dofinansowanie, to z pewnością nieprzyznane zostałyby środki dofinansowania unijnego na tą inwestycję. Tak jak to już w sposób szczegółowy omówiono powyżej, gdyby Beneficjent nie zadeklarował takiego stopnia osiągnięcia tych wskaźników, to nie otrzymałby ww. wymaganego minimum punktowego w konkursie zamkniętym (tj. 60 pkt), a projekt z pewnością zostałby odrzucony z możliwości dofinansowania ze środków wspólnotowych. W efekcie doprowadziłoby to do innego efektywniejszego przeznaczenia środków dofinansowania w łącznej kwocie: ....., zł, niż na projekt, który nie utrzymał w okresie trwałości zakładanych rezultatów tj. środki te mogły być przeznaczone na inny projekt w ramach 218 wniosków o dofinansowanie odrzuconych z dofinansowania na etapie oceny merytorycznej z uwagi na wyczerpanie dostępnych środków alokacji EFRR na ten konkurs.

Już sama nazwa ww. kryterium oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie tj. „*Stopień innowacyjności projektu*” oznaczała, iż będzie brany pod uwagę wpływ jaki wywrze realizacja projektu na zwiększenie poziomu innowacyjności w regionie. Beneficjent jak to już powyżej omówiono otrzymał w ramach tego kryterium oceny największą liczbę punktów i nie ulega wątpliwości, że kwestia oczekiwanego zwiększenia innowacyjności w przedsiębiorstwie w wyniku realizacji projektu była kwestią niezwykle istotną w procesie przyznawania środków dofinansowania dla projektu, podobnie w przypadku kryterium „*Wpływ realizacji projektu na tworzenie nowych miejsc pracy*” przy którym brano pod uwagę koszt utworzenia jednego miejsca pracy obliczonego jako iloraz wartości wnioskowanej kwoty dofinansowania i deklarowanej liczby nowoutworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji projektu.

Zdaniem Instytucji Zarządzającej nie ulega więc wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie ziścił się również trzeci element składowy definicji nieprawidłowości, a mianowicie doszło do szkody finansowej poprzez obciążenie budżetu Unii Europejskiej nieuzasadnionym wydatkiem tj. niniejsza szkoda dla budżetu Unii Europejskiej polegała na sfinansowaniu wydatku, który nie doprowadził do zachowania założonego celu projektu przez cały okres trwałości.

Zgodnie z art. 24 ust 1 ustawy wdrożeniowej stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej albo nieprawidłowości systemowej, powoduje powstanie obowiązku podjęcia przez właściwą instytucję odpowiednich działań, o których mowa w ust. 9 lub 11. W myśl art. 24 ust. 9 tejże ustawy instytucja zarządzająca zobligowana jest, w zależności od momentu wykrycia nieprawidłowości, do pomniejszenia wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność ewentualnie do wszczęcia procedury odzyskiwania od beneficjentów kwoty współfinansowania, zgodnie z art. 207 u.f.p. Definicję nieprawidłowości zawiera rozporządzenie 1303/2013. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że na gruncie poprzednio obowiązującego Rozporządzenia, tj. Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 roku ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 nieprawidłowością było *„jakikolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego”*. Aktualnie obowiązująca definicja nieprawidłowości doprecyzowała kwestię tego, jakiego systemu porządku prawnego ma dotyczyć naruszenie tj. naruszenie jakich przepisów prawa oceniane będzie w kategoriach nieprawidłowości. Poprzednio definicja wskazywała na naruszenie przepisów prawa wspólnotowego. Obecnie zapis rozporządzenia 1303/2013 wskazuje na *każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego*. W treści art. 12 wskazano: *„Przedsięwzięcia EFSI oraz operacje, które są wspierane z tych funduszy, powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i odpowiednimi przepisami prawa krajowego i, które wdrażają bezpośrednio lub pośrednio niniejsze rozporządzenie i przepisy dotyczące poszczególnych funduszy”*. Wobec powyższego,

w ramach tychże nieprawidłowości mieści się między innymi naruszenie procedur obowiązujących w zakresie realizacji projektów, finansowanych ze środków europejskich, o czym przesądza art. 184 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Z regulacji tej wynika bowiem, że procedury realizacji projektów mogą mieć źródło nie tylko w powszechnie obowiązujących przepisach prawa, ale również w umowach zawartych między stronami, tj. beneficjentem oraz instytucją zarządzającą, tak jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. Przywołany wyżej przepis wiąże pojęcie nieprawidłowości ze skutkiem w postaci szkody, jednakże poprzez tę szkodę rozumie nie tylko szkodę rzeczywistą, stanowiącą obiektywnie rzecz biorąc uszczerbek w budżecie Unii Europejskiej, o charakterze wymiernym, ale także szkodę potencjalną. Szkodą w interesach finansowych UE jest finansowanie z funduszy unijnych nieuzasadnionego wydatku, z kolei nieuzasadniony wydatek to taki, który poniesiony został z naruszeniem podstawowych zasad prawa wspólnotowego. Takie zdefiniowanie nieprawidłowości sprawia, że niezrealizowanie celów projektu musi być kwalifikowane jako nieprawidłowość z art. 2 pkt 7 rozporządzenia 1303/2013. W niniejszej sprawie w tych więc kategoriach należy potraktować nieosiągnięcie celów projektu, a zatem niezrealizowanie projektu należy uznać za szkodę całości wydatkowanych środków (szkoda realna), gdyż decydującym kryterium kwalifikowalności jest zgodność wydatków z celami projektu, harmonogramem jego realizacji i obowiązującymi w tym zakresie procedurami i nie ma znaczenia charakter projektu. Należy zauważyć, że cały projekt oraz założone jego cele należy traktować kompleksowo, co w konsekwencji skutkuje zastosowaniem sankcji, obejmujących zwrot całości pobranych i niewłaściwie (niezgodnie z procedurami) wykorzystanych środków.

W ocenie Instytucji Zarządzającej ww. naruszenia warunków wykorzystania środków dofinansowania otrzymanych w ramach RPOWŚ na lata 2014-2020 naraziły budżet UE na straty.

Dopuszczając się ww. naruszeń Beneficjent spowodował wystąpienie szkody rzeczywistej, ponieważ doszło do wydatkowania przez Instytucję Zarządzającą środków, które poprzez niezrealizowanie założeń projektowych w trzyletnim okresie jego trwałości, cel projektu nie został osiągnięty. W stanie faktycznym sprawy bezspornym pozostaje fakt nie zrealizowania projektu w okresie trwałości przewidzianym umową o dofinansowanie co spowodowało nie osiągnięcie celów i rezultatów wskazanych we wniosku o dofinansowanie. W związku z tym

naruszone zostały postanowienia umowy o dofinansowanie, co z kolei oznacza naruszenie procedur obowiązujących przy wykorzystaniu środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Różnica w wartości wydatków kwalifikowalnych w chwili podjęcia decyzji o dofinansowaniu rzeczono projektu jest istotna w obszarze celowości poniesienia tych wydatków, a to z kolei ma bezpośredni wpływ na budżet Unii Europejskiej, ponieważ środki będące różnicą wydatków sprzed i po zmianach potencjalnie mogły mieć inne i efektywniejsze przeznaczenie. W analizowanej sprawie Beneficjent obciążył budżet Unii Europejskiej środkami EFRR w kwocie ..... zł, które nie doprowadziły do utrzymania w okresie trwałości założonego celu projektu w zakresie świadczenia ww. innowacyjnej usługi w regionie i utrzymania miejsc pracy przez cały okres trwałości projektu bowiem doszło do zaprzestania działalności produkcyjnej skutkującej brakiem świadczenia ww. założonej innowacyjnej usługi.

Stanowisko zajęte przez Instytucję Zarządzającą znajduje swoje odzwierciedlenie w orzecznictwie sądowym, tj. m.in. w wyrokach sygn. akt: II SA/Bd 153/16 wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 8 czerwca 2016, wyrok NSA I GSK 1192/18 z dnia 5 kwietnia 2019 r., wyrok WSA w Warszawie z dnia 25 maja 2016 r. sygn. akt V SA/Wa 3484/15 czy wyrok WSA w Kielcach sygn. akt I SA/Ke 357/20 z dnia 17 grudnia 2020 r.

Pełnomocnik w treści **zarzutu 2** przypisując winę Instytucji Zarządzającej do bezpodstawnego uznania, że w sprawie nie zaistniały podstawy do zwrotu dofinansowania pomija całkowicie naruszenia Beneficjenta w tym zakresie.

Należy bowiem pamiętać, że łącząca strony umowa nakłada obowiązki na obie strony. Instytucja Zarządzająca swoje obowiązki, w tym najważniejszy tj. przekazanie środków z EFRR wypełniła, Beneficjent natomiast nie zrealizował najważniejszego ze swoich obowiązków, czyli nie został zachowany i utrzymany cel projektu w okresie trwałości. Pomimo skutecznego zawiadomienia Beneficjenta o planowanej kontroli nie było obecnych osób, które mogłyby udzielić informacji na temat realizowanego projektu oraz udostępnić wymagane dokumenty. Beneficjent udaremnił przeprowadzenie kontroli, która mogłaby zweryfikować prawidłowość realizacji projektu.

EFRR-VII.432.2.8.2024

Mając na uwadze ogólną regulację obowiązującą w ramach projektów dofinansowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej należy wskazać, że poprzez zawarcie umowy o dofinansowanie projektu beneficjenci mają obowiązek zrealizować i rozliczyć swój projekt według zasad określonych w umowie o dofinansowanie.

W analizowanej sytuacji Beneficjent zaprzestał realizacji projektu, tym samym nie zrealizował celu projektu w konsekwencji czego nie zachowana została również jego trwałość. **W związku z czym, należy stwierdzić, że poprzez nieutrzymanie w okresie trwałości docelowej wielkości stopnia innowacyjności czy miejsc pracy w prowadzonym przedsiębiorstwie doszło w efekcie do sfinansowania wydatku, który nie doprowadził do realizacji założonego celu projektu.** Wymiar szkody w budżecie Unii Europejskiej, do której doszło poprzez wypłatę środków EFRR na realizację projektu, którego cele nie zostały utrzymane, został ustalony jako kwota nieprawidłowo poniesionego wydatku w wysokości odpowiadającej wartości wkładu z budżetu UE czyli ..... zł x 0,71583333333 % = ... zł. Instytucja Zarządzająca nie miała możliwości zastosowania w niniejszym przypadku reguły proporcjonalności i określenia faktycznej liczby dni niezachowania trwałości, gdyż Beneficjent odmówił poddania się kontroli co uniemożliwiło sprawdzenie obecności i funkcjonalności elementów infrastruktury zakupionej w ramach projektu i dostępu do pełnej dokumentacji projektowej.

W związku z tym, do zwrotu jest kwota otrzymanego wsparcia w wysokości ..... zł ale pomniejszona o dokonane przez Beneficjenta zwroty w wysokości 156 445,90 zł czyli kwota ..... zł wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, które nierozdzielnie wiążą się z wykrytą nieprawidłowością i są konsekwencją nieprawidłowego wykorzystania środków europejskich (vide: art. 207 ust.1 u.f.p.).

W związku z powyższym Organ za bezzasadne uznaje stanowisko i treść zarzutu 2 w tym zakresie sformułowane we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Ponadto, przy określaniu daty początkowej terminu naliczania odsetek w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, Instytucja Zarządzająca wzięła pod uwagę treść przepisu krajowego tj. art. 207 ust.1 u.f.p., gdzie wskazano, że odsetki te powinny być naliczane od dnia przekazania środków dofinansowania. Jednocześnie, z uwagi na fakt, że

nieprawidłowość została wykryta po zatwierdzeniu wszystkich wniosków o płatność i wypłacie środków EFRR, zastosowano korektę finansową, biorąc pod uwagę wysokość środków do zwrotu i daty płatności środków EFRR w tych zatwierdzonych wnioskach o płatność. Beneficjent wnioskował o wypłatę środków EFRR na realizację projektu w dwóch zatwierdzonych wnioskach o płatność tj. we wniosku nr RPSW..... i RPSW.....

Wniosek o płatność nr RPSW..... był wnioskiem o płatność zaliczkową w kwocie: 614 872,00 zł, wypłaconą w dniu 24 czerwca 2019 r., po czterech zwrotach dokonanych w dniach od 9 maja do 31 grudnia 2023r. w wysokości 156 445,90 zł kwota do zwrotu objęta tym wnioskiem wynosi 458 426,10 zł.

Wniosek o płatność nr RPSW..... był wnioskiem o płatność końcową refundacyjną w kwocie: 244 128,00 zł, wypłaconą po jego rozliczeniu i zatwierdzeniu tj. w dniu 5 maja 2020 r.

W analizowanej sprawie, jak powyżej omówiono, zastosowanie znajduje więc definicja „nieprawidłowości” zawarta w przywołanym art. 2 pkt 36 rozporządzenia nr 1303/2013.

Instytucja Zarządzająca na podstawie art. 9 ust. 2 pkt 7-8 ustawy wdrożeniowej zobowiązana jest do kontrolowania wykonywania wszelkich obowiązków ciążących na beneficjencie na skutek postanowień umowy i przepisów prawa oraz w przypadku stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości jest obowiązana do wymierzenia stosownej korekty finansowej.

W związku z czym, środki EFRR wykorzystane z naruszeniem procedur winny podlegać zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Pełnomocnik w treści **zarzutu 3** wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zauważa, że rzekome nieprawidłowości nie mogły spowodować nawet potencjalnej szkody w budżecie UE. Obowiązkiem Instytucji Zarządzającej było ustalenie czy w stanie faktycznym doszło w ogóle do naruszenia innych procedur oraz wzięcie pod uwagę charakteru i wagi nieprawidłowości i strat finansowych poniesionych przez fundusze europejskie. Dalej pełnomocnik podkreślił, że obowiązkiem organu administracji publicznej, który dysponuje środkami unijnymi „*jest przeprowadzenie takiej operacji myślowej, w której wykazane naruszenie prawa krajowego albo unijnego dokonane przez Beneficjenta a następnie zostanie*

zaprezentowane logiczne następstwo zdarzeń zapoczątkowanych naruszeniem prawa, a zakończonym finansowaniem lub możliwością finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu UE". Pełnomocnik wskazuje na brak przeprowadzonej analizy w zakresie wpływu rzekomych nieprawidłowości na budżet UE i stoi na stanowisku, że projekt został zrealizowany i utrzymany w okresie trwałości. Niemniej jednak gdyby nawet przyjąć, że zarzucane Beneficjentowi uchybienia miały miejsce (czemu Beneficjent stanowczo zaprzecza), to nie noszą one znamion nieprawidłowości w rozumieniu prawa unijnego, a tylko takie naruszenie może skutkować żądaniem zwrotu środków. Na poparcie swojego stanowiska pełnomocnik Beneficjenta przytoczył wyroki: NSA z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt II GSK 1704/14; NSA z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. akt II 1265/15; NSA z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt I GSK 4/19; NSA z dnia 12 października 2017 r., sygn. akt II GSK 186/16; WSA z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt I SA/OI 329/18; WSA z dnia 15 marca 2018 r., sygn. akt V SA/Wa.

Instytucja Zarządzająca nie zgadza się ze stanowiskiem pełnomocnika i stwierdza, że przedstawione argumenty są bezzasadne bowiem w decyzji nr 2/24 w sposób wyczerpujący Organ dokonał analizy wpływu nieprawidłowości na szkodę w budżecie UE. Organ wydając decyzję oparł się na całości zgromadzonego materiału dowodowego, w tym na pismach Beneficjenta kierowanych do Instytucji Zarządzającej. Na podstawie przedstawionych dokumentów oraz z uwagi na niedostarczenie sprawozdania za trzeci rok trwałości została zaplanowana kontrola doraźna o której Beneficjent wiedział zarówno o pierwszym jak i o drugim terminie. Z powodu nieobecności osób odpowiedzialnych za realizację projektu podczas zaplanowanej kontroli doraźnej, Instytucja Zarządzająca w decyzji dokonała omówienia przesłanek stwierdzających powstanie nieprawidłowości skutkującej wystąpieniem szkody finansowej w budżecie UE. Po pierwsze w czasie trwania okresu trwałości projektu przez Beneficjenta nastąpiło zaniechanie realizacji projektu czyli zaprzestanie przez spółkę działalności produkcyjnej. W związku z czym, w tym przypadku „zaprzestanie działalności produkcyjnej” należy rozumieć jako zaprzestanie wdrażania innowacyjnych form dla przemysłu odlewniczego. Podstawą uznania przez Instytucję Zarządzającą, że doszło do zaniechania realizacji projektu było przyznanie się do tego przez samego Beneficjenta w piśmie z dnia 26 kwietnia 2023 r. (dostarczone osobiście do Organu w dn. 09.05.2023 r.) oraz dalsze działania podjęte przez Beneficjenta polegające na zwrocie

części otrzymanego dofinansowania. To działanie Beneficjenta bezsprzecznie świadczy, że był on świadomy konsekwencji związanych z zaprzestaniem realizacji projektu odnoszących się do zwrotu otrzymanego dofinansowania. Należy kolejny raz zaznaczyć, że dopiero po otrzymaniu maila z dnia 27 kwietnia 2023 r. z zawiadomieniem o kontroli doraźnej, Beneficjent przesłał do Instytucji Zarządzającej ww. pismo zatytułowane „Wniosek o rozwiązanie umowy o dofinansowanie” w którym to po raz pierwszy wskazał, że zdecydował o zaniechaniu jego realizacji. Po drugie Beneficjent w zakresie realizacji i zgodności projektu z umową o dofinansowanie naruszył § 13 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ze względu na nie złożenie sprawozdania z trzeciego roku trwałości pomimo pisemnego wezwania przez Organ. Wskazany przepis zobowiązywał przede wszystkim Beneficjenta do systematycznego monitorowania przebiegu realizacji projektu oraz niezwłocznego informowania Instytucji Zarządzającej o (...) zamiarze zaprzestania realizacji projektu. Potwierdza to informacja Beneficjenta o planowanym zamknięciu oddziału spółki funkcjonującego w miejscu realizacji projektu (por. pismo z dnia 23 maja 2023 r.).

Taka sytuacja bez żadnej wątpliwości potwierdza zaprzestanie działalności produkcyjnej w rozumieniu przepisów prawa unijnego tj. wspomnianego już art. 71 ust.1 lit a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 oraz § 17 ust. 4 umowy o dofinansowanie, a co za tym idzie w konsekwencji poświadcza również naruszenie przez Beneficjenta treści przepisów prawa unijnego i postanowień umowy o dofinansowanie (vide: § 17 ust. 1 i 4 umowy o dofinansowanie). Po trzecie zaprzestanie działalności produkcyjnej w okresie trwałości spowodowało nieutrzymanie wskaźników rezultatu projektu ponieważ zaprzestano świadczenia założonych innowacji nietechnologicznych, procesowych i produktowych oraz nie utrzymano zatrudnienia w firmie. Tym samym nie został zachowany i utrzymany cel projektu unijnego w trzyletnim okresie jego trwałości, mierzony za pomocą właśnie ww. wskaźników. Po czwarte nieosiągnięcie założonego celu w projekcie w okresie trwałości świadczy również o naruszeniu treści § 7 ust. 1 umowy o dofinansowanie, gdzie wskazano że: „Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w sposób, który zapewni osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości Projektu.” Po piąte nieutrzymanie w okresie trwałości założonej w projekcie wielkości ww. wskaźników rezultatu dodatkowo świadczy również o naruszeniu treści § 3 ust.1 umowy

o dofinansowanie, ponieważ Beneficjent nie zrealizował Projektu z należytą starannością oraz w sposób, który zapewnił by prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie celów, w tym wskaźników produktu i rezultatu, w trakcie realizacji Projektu oraz w okresie jego trwałości. Jednocześnie, w Wytycznych kwalifikowalności wydatków w rozdziale 6.16 - Rozliczanie efektów projektu wskazano, że instytucja zarządzająca będąca stroną umowy o dofinansowanie, zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie do osiągania i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie, a nieosiągnięcie lub niezachowanie ww. wskaźników, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej. Po szóste zgodnie z § 14 ust. 1 umowy o dofinansowanie Beneficjent był zobowiązany do poddania się kontroli na miejscu w zakresie prawidłowości realizacji projektu (...), a zgodnie z ust. 3 zobowiązał się zapewnić Instytucji Zarządzającej prawo do m.in.: pełnego wglądu we wszystkie dokumenty (...), pełnego dostępu w szczególności do maszyn urządzeń, obiektów, terenów i pomieszczeń, w których realizowany jest Projekt lub zgromadzona jest dokumentacja dotycząca realizowanego projektu, zapewnienia obecności osób, które udzielą wyjaśnień na temat wydatków i innych zagadnień związanych z realizacją Projektu. Pomimo skutecznego zawiadomienia Beneficjenta o planowanej kontroli nie było obecnych osób, które mogłyby udzielić informacji na temat realizowanego projektu oraz udostępnić wymagane dokumenty. Jak już wyżej w treści decyzji wskazano Beneficjent podczas swojej nieobecności powinien powołać pełnomocnika o czym był kilkakrotnie informowany, jednakże tego nie uczynił. Instytucja Zarządzająca stwierdziła więc, że powyższe działanie Beneficjenta należy zakwalifikować jako odmowa poddania się kontroli o której mowa w § 14 umowy o dofinansowanie. Po siódme w analizowanej sprawie Beneficjent naruszył również postanowienia Rozdziału 5.3 pn. „Trwałość projektu” Wytycznych kwalifikowalności wydatków, gdzie wskazano tożsame pojęcia i postanowienia co do kwestii trwałości projektu, jak powyżej omówione we wzorze umowy o dofinansowanie i zapisach prawa unijnego (vide: art. 71 ust.1 rozporządzenia nr 1303/2013). Dodatkowo w Rozdziale 5.3 pkt 9 Wytycznych kwalifikowalności wydatków wskazano, że: „W przypadku zaprzestania prowadzenia działalności przez beneficjenta, właściwa instytucja będąca stroną umowy sprawdza, czy w odniesieniu do tego beneficjenta ogłoszona została upadłość. Brak ogłoszenia upadłości (z wyłączeniem przypadku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dn. 28 lutego 2003 r. -

Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520, z późn. zm.) wobec beneficjenta, który zaprzestał prowadzenia działalności, oznacza naruszenie zasady trwałości.”

Instytucja Zarządzająca odnosząc się do ww. treści Wytycznych kwalifikowalności wydatków wskazuje, że zgodnie z posiadanymi na stan obecny informacjami z KRS spółka „.....” ..... ma status aktywnej i nie ogłosiła upadłości, a co za tym idzie świadczy o naruszeniu przez Beneficjenta również Rozdziału 5.3 Wytycznych kwalifikowalności wydatków.

Instytucja Zarządzająca przypomina, że monitorowanie postępu w realizacji założonego celu projektu jest prowadzone w szczególności o wskaźniki rezultatu i w wyniku zaprzestania działalności produkcyjnej w okresie trwałości nastąpiło ich nie utrzymanie a co za tym idzie cel projektu nie został zrealizowany. W kontekście powyższego Organ podnosi, że doszło do nieprawidłowości, albowiem stan realizacji projektu wynikał z działania i zaniechania Beneficjenta. Należy zauważyć, że nieosiągnięcie celu projektu w postaci wprowadzenia innowacji produktowych, procesowych i nietechnologicznych, które miały wpłynąć na wzrost konkurencyjności marki na arenie międzynarodowej było spowodowane działaniem Beneficjenta, który poprzez odmowę poddania się kontroli udaremnił zweryfikowanie utrzymania wskaźników rezultatu projektu. Natomiast, zaniechaniem Beneficjenta było niepoinformowanie Organu o trudnościach z kontynuacją Projektu w okresie trwałości i o zamiarze zaprzestania jego realizacji, oraz niedołożenie wszelkich starań aby wyznaczyć pełnomocnika do reprezentowania go podczas kontroli, co zostało omówione w treści decyzji. Poprzez zaprzestanie realizacji projektu przez Beneficjenta doszło w efekcie do sfinansowania wydatku, który nie doprowadził do realizacji założonych celów projektu. Wymiar szkody w budżecie Unii Europejskiej, do której doszło poprzez wypłatę środków EFRR na realizację ww. projektu, którego wszystkie cele nie zostały w ogóle osiągnięte, został ustalony w sposób rzeczywisty, tj. co do faktycznej kwoty wypłaconych środków EFRR na projekt, w którym nie został zachowany i utrzymany cel projektu unijnego w trzyletnim okresie jego trwałości. Beneficjent poprzez zaprzestanie realizacji projektu oraz jego realizację z naruszeniem procedur opisanych w przepisach prawa unijnego, Wytycznych kwalifikowalności wydatków czy w umowie o dofinansowanie projektu naraził budżet Unii

Europejskiej na sfinansowanie faktycznie niewykonanego wydatku, który nie doprowadził w rezultacie do realizacji założonego celu.

W odpowiedzi na treść **zarzutu 3** wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w zakresie braku przeprowadzenia analizy z której wynikałoby, iż po pierwsze wezwanie do zwrotu środków wynikało ze zidentyfikowania przesłanek wskazujących na powstanie nieprawidłowości w projekcie w rozumieniu art. 2 pkt 36 rozporządzenia ogólnego, w tym możliwej szkody w budżecie UE, po drugie, ich wagi oraz charakteru, Instytucja Zarządzająca informuje, że pismem z dnia 26 kwietnia 2023 r. Beneficjent napisał, że panująca sytuacja gospodarcza spowodowana przez COVID-19 i wojną na Ukrainie „nie pozwala nam na kontynuację i zakończenie projektu” czym potwierdza zaprzestanie świadczenia usługi zgodnie z założeniami projektowymi w okresie trwałości, co jest naruszeniem art. 71 rozporządzenia ogólnego. Niniejsze informacje były zawarte w treści decyzji nr 2/24 jak również w jej uzasadnieniu gdzie uznano, że Beneficjent zaniechał projektu czyli zaprzestał jego realizacji w okresie trwałości. W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że zaprzestanie realizacji projektu w miejscu do tego wskazanym we wniosku o dofinansowanie ma charakter najcięższego naruszenia co wynika z przepisu art. 71 rozporządzenia ogólnego., który mówi, że „W przypadku operacji obejmującej inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne dokonuje się zwrotu wkładu z EFSI, jeżeli w okresie pięciu lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z zasadami pomocy państwa, tam gdzie ma to zastosowanie, zajdzie którakolwiek z poniższych okoliczności: (...) zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty programem (...)” są odzyskiwane w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogów.

W przedmiotowej sprawie Organ nie miał możliwości zastosowania reguły proporcjonalności i określenia faktycznej liczby dni niezachowania trwałości, gdyż Beneficjent odmówił poddania się kontroli. Wziąwszy powyższe pod uwagę Instytucja Zarządzająca, która przekazała Beneficjentowi dofinansowanie do realizacji niniejszego projektu jako Organ władzy publicznej działający zgodnie z art. 7 Konstytucji na podstawie i w granicach prawa jest zobowiązana do odzyskania przekazanych środków.

Każdy projekt dofinansowany ze środków UE musi być realizowany zgodnie z wszelkimi postanowieniami zawartymi w umowie o dofinansowanie, jest to zasada od której nie ma

odstępstw. Integralną częścią umowy jest wniosek aplikacyjny wraz z załącznikami. Za poprawność realizacji projektu odpowiada Beneficjent a zatem, w celu kontroli poprawności realizowanego projektu z zapisami umowy o dofinansowanie beneficjenci powinni stosować procedurę monitorowania. Niemniej jednak przyznanie, przekazanie i rozliczenie dofinansowania oraz zamknięcie projektu realizowanego dzięki wsparciu finansowemu z Unii Europejskiej nie oznacza, że beneficjent wywiązał się z całokształtu obowiązków nałożonych na niego przez umowę o dofinansowanie projektu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, po zakończeniu realizacji projektu, Beneficjent zobowiązany był do zachowania trwałości, osiągnięcia i utrzymania wskaźników założonych na etapie składania wniosku o dofinansowanie, monitorowania dochodowości projektu oraz archiwizacji dokumentacji projektowej. W przypadku niedochowania trwałości projektu beneficjent zobowiązany jest do zwrotu dotacji zgodnie z umową o dofinansowanie.

Ponadto, zagadnienie trwałości projektu opisane zostało również w rozdziale 5.3 Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.

Postanowienia dotyczące obowiązku zachowania trwałości projektu, w okresie trzech lat od jego zakończenia zostały uwzględnione w umowie o dofinansowanie, która stanowi podstawę dofinansowania projektu i która zobowiązuje beneficjenta do pełnej realizacji założeń projektowych, określonych m.in. przez wskaźniki produktu i rezultatu zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu oraz utrzymania wymienionych założeń w okresie trwałości projektu. Należy ponownie podkreślić, że beneficjent, zgodnie z umową o dofinansowanie ma obowiązek realizować projekt z należytą starannością, ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, za zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz w sposób, który zapewni prawidłowe i terminowe wykonanie projektu oraz osiągnięcie i utrzymanie w okresie trwałości celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto, umowa o dofinansowanie obliguje również beneficjenta do pomiaru wskaźników uzyskanych w wyniku realizacji projektu, zgodnie z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie. Zobowiązany jest również do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją projektu w sposób gwarantujący jej dostępność oraz prawidłowe zabezpieczenia w określonym terminie.

Nie ulega wątpliwości, że jednym z celów wykorzystywania środków z funduszy strukturalnych jest zwiększenie konkurencyjności regionów, w tym zapewnienie trwałych

pozytywnych zmian w gospodarce. Na instytucje zarządzające nałożony jest obowiązek zapewnienia zachowania przez beneficjentów wymogu trwałości projektu, co sprowadza się przede wszystkim do monitorowania stopnia utrzymania przez beneficjentów osiągniętych wskaźników projektu, zadeklarowanych we wnioskach o dofinansowanie, czemu służą kontrole trwałości projektu, którym beneficjent zobowiązany jest się poddać.

W trakcie trwania okresu trwałości, w dniu 21 lutego 2022 r. Beneficjent przekazał Instytucji Zarządzającej „Sprawozdanie potwierdzające zachowanie trwałości projektu” za okres od 05.05.2020 do 05.05.2021.

Następnie, w dniu 9 czerwca 2022 r. Beneficjent przekazał Instytucji Zarządzającej „Sprawozdanie potwierdzające zachowanie trwałości projektu” za okres od 05.05.2021 do 05.05.2022. Jediną zmianą jaka nastąpiła była zmiana adresu siedziby firmy i adresu do korespondencji Beneficjenta z ul. ...., ... na ul. ...., ...

Ponadto, w ramach sprawozdania Beneficjent złożył również oświadczenia o świadomości obowiązku zachowania trwałości projektu oraz o świadomości o odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 271 i art. 297 Kodeksu Karnego dotyczącej poświadczenia nieprawdy. Brak przesłania sprawozdania z trzeciego okresu trwałości, o czym Beneficjent wiedział, spowodowało podjęcie przez Instytucję Zarządzającą decyzji o przeprowadzeniu kontroli doraźnej, która miała na celu sprawdzenie czy projekt jest realizowany w okresie trwałości, bowiem istotą konkursu oraz przyznanego Beneficjentowi dofinansowania było osiągnięcie zamierzonego celu na jaki środki unijne zostały przekazane i co istotne utrzymanie tych celów w okresie trwałości projektu.

To Beneficjent ponosi pełną odpowiedzialność za prawidłowość realizacji Projektu, zgodnie z systemem realizacji Programu i jednocześnie wyraża zgodę na stosowanie dokumentów wchodzących w zakres systemu realizacji programu.

Mając na uwadze powyższe, Instytucja Zarządzająca podtrzymuje stanowisko wyrażone w decyzji nr 2/24, że Beneficjent wykorzystał środki niezgodnie z procedurami, czym naruszył art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. i w ocenie Organu, powyższa analiza wyczerpująco wskazuje wpływ nieprawidłowości na budżet UE.

Pełnomocnik w treści **zarzutu 4** wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazał, że stosownie do art. 143 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, Instytucja Zarządzająca jest zobowiązana w decyzji do przedstawienia argumentów, które przemawiają za przyjętą wysokością korekty finansowej natomiast w decyzji nr 2/24 według pełnomocnika brak jest odniesienia do tej kwestii. Następnie pełnomocnik zarzucił Organowi, że ten naruszył zasadę proporcjonalności bowiem według niego Beneficjent zrealizował cele oraz ukończył projekt. Instytucja Zarządzająca nie zgadza się z pełnomocnikiem i po raz kolejny wskazuje, że nie miała możliwości zastosowania reguły proporcjonalności i określenia faktycznej liczby dni niezachowania trwałości, bowiem nie doszło do przeprowadzenia kontroli doraźnej. Należy zaznaczyć, że w interesie Beneficjenta jest przedstawienie wszystkich dowodów, które znajdują się w jego posiadaniu i które tylko on może przedstawić w celu potwierdzenia zachowania trwałości projektu a więc zrealizowania celu projektu. Właśnie z uwagi na brak sprawozdania z zachowania trzeciego roku trwałości projektu, Instytucja Zarządzająca podjęła decyzję o przeprowadzeniu kontroli doraźnej, która de facto się nie odbyła oraz na podstawie pism jakie Beneficjent przedstawił, Organ nałożył korektę finansową na wydatki kwalifikowalne z uwagi na fakt, iż Beneficjent zaprzestał realizacji projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z umową o dofinansowanie, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu a w związku z czym cel projektu nie został osiągnięty. Instytucja Zarządzająca ponownie zwraca uwagę, że zaprzestanie realizacji projektu w miejscu do tego wskazanym we wniosku o dofinansowanie ma charakter najcięższego naruszenia, co zresztą wynika z przepisu art. 71 rozporządzenia ogólnego. Mając to na uwadze, Instytucja Zarządzająca RPOWŚ 2014-2020, która przekazała Beneficjentowi dofinansowanie do realizacji niniejszego projektu jako Organ władzy publicznej działający zgodnie z art. 7 Konstytucji na podstawie i w granicach prawa jest zobowiązana do odzyskania przekazanych środków.

Odnosząc się do wniosku pełnomocnika o zastosowanie reguły proporcjonalności przy ustalaniu korekty finansowej Instytucja Zarządzająca stoi na stanowisku, że Organ nie naruszył zasady proporcjonalności. W sprawie na podstawie materiału dowodowego, spółka poinformowała o zakończeniu realizacji projektu jeszcze w okresie trwałości, bez wskazania daty tego zakończenia, czyli nastąpiło zaprzestanie realizacji projektu a z drugiej strony zespół kontrolny został pozbawiony możliwości weryfikacji obecności i funkcjonalności

elementów infrastruktury zakupionej w ramach projektu i dostępu do pełnej dokumentacji projektowej, co jest jednoznaczne z odmową poddania się kontroli. Brak możliwości weryfikacji dokumentacji projektowej przez Organ uniemożliwił określenie faktycznej daty zakończenia realizacji projektu w tym również weryfikacji danych zawartych w złożonych sprawozdaniach. Zebrany w sprawie materiał dowodowy, w tym w szczególności oświadczenia Beneficjenta i jego odmowa poddania się kontroli pozwalają uznać, iż Beneficjent nie zachował okresu trwałości. W związku z powyższym za bezzasadne uznaje się stanowisko i zarzuty w tym zakresie sformułowane we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Pełnomocnik w treści **zarzutu 5 wniosku** o ponowne rozpatrzenie sprawy uważa, że niezgodne z prawem jest oparcie decyzji na przepisach umowy o dofinansowanie, Wytycznych w zakresie kwalifikowalności oraz Wytycznych w zakresie zachowania trwałości, które to dokumenty nie można uznać za źródła prawa powszechnie obowiązującego w myśl katalogu wymienionego w art. 87 ust. 1 Konstytucji RP. Tym samym zarzuca Organowi nieprawidłową wykładnię przepisów rozporządzenia ogólnego i ustawy o finansach publicznych. Dalej pełnomocnik podnosi, że orzekanie o zwrocie środków na podstawie postanowień nie stanowiących przepisów prawa powszechnie obowiązującego narusza w ocenie Beneficjenta nie tylko przepisy prawa krajowego, ale również przepisy unijne a w szczególności art. 2 pkt 7 w zw. z art. 98 ust. 2 rozporządzenia ogólnego. Na poparcie swojego stanowiska pełnomocnik Beneficjenta powołuje się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 12 grudnia 2011 r., sygn. akt P 1/11, Legalis 395356. Pełnomocnik zaznaczył, że na dzień wydania powołanego wyroku w orzecznictwie sądów administracyjnych również bowiem istniał ugruntowany pogląd o dopuszczalności stosowania przepisów prawa wewnętrznego (tj. systemów realizacji) jako podstawy decyzji administracyjnej. Trybunał jednak wskazał, że jednolita praktyka organów administracji ani spójne orzecznictwo sądowo-administracyjne nie mogą zastąpić bezpośredniego uregulowania formy prawnej systemów realizacji w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zdaniem pełnomocnika, błędem jest uznanie przez Organ aby podstawą orzeczenia korekty lub obowiązku zwrotu dofinansowania było niewywiązywanie się Beneficjenta z procedur opisanych w umowie o dofinansowanie oraz Wytycznych w zakresie

kwalifikowalności, której definicja pozostaje zbieżna z definicją systemu realizacji, który to przepis został uchylony przez Trybunał Konstytucyjny jako niekonstytucyjny i sprzeczny z art. 87 Konstytucji.

Na wstępie Instytucja Zarządzająca zwraca uwagę, że orzeczenia wydane przez Trybunał Konstytucyjny odnoszą się do konkretnego przepisu/aktu prawnego i nie mogą być interpretowane rozszerzająco. Skoro, jak zauważa sam pełnomocnik, zarówno przed przywołanym orzeczeniem, jak i po jego wydaniu stanowisko sądów administracyjnych co do zasadności uwzględniania wśród procedur o których mowa w art. 184 ust. 1 u.f.p. oznaczać musi to, iż wbrew twierdzeniom pełnomocnika, przywołane orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego nie wywarło skutku w postaci niezgodności z prawem stosowanych rozwiązań w tym zakresie.

Instytucja Zarządzająca podkreśla, że zarówno Wojewódzkie Sądy Administracyjne jak i Naczelny Sąd Administracyjny nie podważają zasadności wydawania decyzji opartych na naruszeniu przepisów umowy o dofinansowanie czy Wytucznych kwalifikowalności wydatków (m.in. wyrok WSA w Kielcach z dn. 24.08.2023r. sygn. I SA/Ke 210/23; wyrok NSA z 13 lutego 2014 r. sygn. II GSK 1980/12). Taki proces procedowania spraw postępowania administracyjnego przez Organ jest niezmienny i jednakowy dla wszystkich spraw a proces ten był wielokrotnie kontrolowany przez sądy administracyjne wszystkich instancji.

„Odnosząc się do powyższego należy wskazać, że zgodnie z uregulowaniami przewidzianymi w art. 9 ust. 2 pkt 7, 8 i 9a ustawy wdrożeniowej wskazuje się, że do zadań instytucji zarządzającej należy m.in. prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym weryfikacja prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów, nakładanie korekt finansowych oraz odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, na zasadach określonych w u.f.p. albo w umowie o dofinansowanie projektu, albo w decyzji o dofinansowaniu projektu. W art. 122 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 wskazano, że państwa członkowskie zapobiegają nieprawidłowościom oraz je wykrywają i korygują, a także odzyskują kwoty nienależnie wypłacone wraz z odsetkami z tytułu zwrotu tych kwot po terminie. Na gruncie prawa krajowego zadania w zakresie korekt finansowych w przypadku regionalnego programu operacyjnego zostały powierzone Instytucji Zarządzającej, którą w rozpatrywanej sprawie jest

Zarząd Województwa zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy wdrożeniowej” (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 22.11.2023 r., sygn. III SA/Wr 860/22).

Pełnomocnik dalej w treści **zarzutu 5 wniosku** odwołując się do art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p., który dopuszcza orzekanie w przedmiocie zwrotu środków poprzez odwołanie się do „innych procedur” a także przyjętą praktykę z której wynika, że za takie procedury uznaje się również akty nie stanowiące prawa powszechnie obowiązującego, stwierdza, że taka praktyka może być niezgodna z przepisami prawa unijnego, w tym z art. 52 ust. 1 KPP, zgodnie z którym wszelkie ograniczenia w korzystaniu z praw i wolności uznanych w niniejszej Karcie muszą być przewidziane ustawą i szanować istotę tych praw i wolności.

Stanowisko Instytucji Zarządzającej w kwestii pojęcia „innych procedur” zostało wyrażone w wyroku WSA w Lublinie z dnia 16 maja 2023 r. sygn. III SA/Lu 26/23 gdzie Sąd wskazał „Naruszenie procedur, o których mowa w wyżej wymienionym przepisie należy rozumieć szeroko, jako naruszenie zarówno przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz obowiązujących bezpośrednio przepisów prawa Unii Europejskiej (w tym rozporządzenia nr 1303/2013), postanowień Regulaminu konkursu, postanowień umowy o dofinansowanie i Wytycznych, będących dokumentami regulującymi procedury wydatkowania środków europejskich. Za równoznaczne z naruszeniem tych innych procedur uznać z kolei trzeba przede wszystkim naruszenie postanowień umowy o dofinansowanie. Jak wyjaśnił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 16 listopada 2017 r., sygn. akt II GSK 489/16, procedury, których naruszenie może uzasadniać zastosowanie art. 207 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, mogą wynikać nie tylko z aktu prawa powszechnie obowiązującego, ale także z łączącej strony umowy o dofinansowanie, w której zostaje określony uzgodniony sposób działania beneficjenta. Sposób ten jest obowiązujący, a odstępstwo od niego bez wątpienia stanowi naruszenie procedur, o jakim mowa w art. 184 ustawy. Interpretacja pojęcia "inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków" musi bowiem uwzględniać zarówno potoczne rozumienie wyrazu "procedura", jak i sposób uregulowania w prawie krajowym wdrażania programów operacyjnych. Słowem zaś "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia określonej sprawy. Wobec tego "inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków", o których mowa w art. 184 u.f.p., oznaczać będą także reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Zaznaczyć przy tym należy, że w prawie krajowym

systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta dofinansowania. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego, a zarazem częścią dokumentacji konkursowej. Potencjalny beneficjent ma tym samym możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. Umowa o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem, reguluje natomiast również procedurę realizacji projektu. Procedura ta mieści się w pojęciu określonym w art. 184 u.f.p., gdyż nadanie mu innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. byłoby wyłączone w przypadku naruszenia procedury realizacji projektu, w tym braku jego zrealizowania zgodnie z założeniami umowy”. Reasumując w ugruntowanym orzecznictwie sądów administracyjnych przyjęto, że wykładnia pojęcia „inne procedury obowiązujące” również obejmuje ono m.in. naruszenie postanowień umowy o dofinansowanie czy Wytycznych kwalifikowalności wydatków (por. wyrok WSA w Olsztynie z dnia 24.03.2021 sygn. I SA/OI 800/20, wyrok WSA w Olsztynie z dnia 5 lipca 2023 r. sygn. I SA/OI 203/23). Jednocześnie, odnosząc się do cytowanego we wniosku wyroku WSA w Gliwicach z dnia 4 lipca 2016 r. IV SA/GI 205/16, należy wskazać, iż Beneficjent pominął jakże istotny fragment tego orzeczenia, a mianowicie: „Zatem wytyczne te nie mające przymiotu przepisu prawa nabywają wiążący charakter z uwagi na wprowadzenie ich do umowy i zobowiązanie się Beneficjenta do respektowania ich postanowień.”. Na zapis ten zwrócił uwagę w szczególności Naczelny Sąd Administracyjny rozpatrujący skargę kasacyjną od tego wyroku - wyrok NSA z dnia 12 kwietnia 2017 r. II GSK 5209/16, podkreślając, iż „(...) WSA w Gliwicach nie stwierdził, że Wytyczne w ogóle nie wiążą podmiotu, który zgłosił wniosek i zawarł umowę o dofinansowanie projektu, uznał jedynie, że ich moc wiążąca wynika wyłącznie z tej umowy”. Za przyjęciem takiego poglądu przemawia również orzecznictwo WSA w Gliwicach w kolejnych latach, gdzie sąd ten nie miał najmniejszej wątpliwości co do tego, że „Pod pojęciem procedur, o których mowa w art. 207 ust. 1 pkt 2

i art. 184 ust. 1 u.f.p., należy rozumieć nie tylko procedury określone w powszechnie obowiązującym prawie publicznym (europejskim i krajowym). Procedury te mogą wynikać nie tylko z aktu prawa powszechnie obowiązującego, ale także z łączącej strony umowy o dofinansowanie, w której zostaje określony uzgodniony sposób działania beneficjenta” za: wyrok WSA w Gliwicach z dnia 30 listopada 2017 r. IV SA/GI 458/17.

Ponadto, Instytucja Zarządzająca podkreśla, że Beneficjent poprzez zaprzestanie realizacji projektu w miejscu do tego przewidzianym naruszył art. 71 rozporządzenia ogólnego. Przedmiotowe rozporządzenie jest częścią prawa unijnego, a zatem jako źródło powszechnie obowiązującego prawa i część krajowego porządku prawnego podlega w powyższym zakresie bezpośredniemu stosowaniu z mocy art. 87 ust. 1 Konstytucji RP. Zgodnie z tym artykułem w przypadku operacji obejmującej inwestycje produkcyjne dokonuje się zwrotu wkładu z Europejskich Funduszy Strategicznych Inwestycji w skład, którego wchodzi również Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego z którego finansowany jest niniejszy projekt jeżeli w okresie trzech lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta nastąpi zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty programem.

W przedmiotowej sprawie oświadczenie Beneficjenta z dnia 26 kwietnia 2023 r. o podjętej decyzji o zaniechaniu realizacji projektu należy zakwalifikować jako zaprzestanie świadczenia wytwarzania innowacyjnych form dla przemysłu odlewniczego w okresie trwałości. Fakt zaprzestania działalności produkcyjnej i niemożność zweryfikowania przez zespół kontrolny utrzymania wskaźników rezultatu w okresie trwałości spowodował nałożenie korekty finansowej. W związku z powyższym Organ za bezzasadne uznaje stanowisko i treść zarzutu 5 sformułowane we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Pełnomocnik w treści **zarzutu 6** wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdza, że Organ oparł się na błędnej wykładni art. 207 u.f.p. skutkującej uznaniem, iż zachodzą przesłanki do zastosowania ww. przepisu i wezwania Beneficjenta do zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków i uważa, że powinien był zastosować cywilnoprawny reżim naliczania odsetek określony w art. 481 k.c. Swoje stanowisko pełnomocnik argumentuje tym, że skoro umowa o dofinansowanie ma charakter cywilnoprawnego stosunku prawnego, podlegającego regułom wynikającym z przepisów prawa cywilnego, w tym szczególności k.c. to Organ

powinien był odstąpić od literalnej wykładni art. 207 ust. 1 u.f.p. Zastosowanie ww. przepisu w okolicznościach tej sprawy według pełnomocnika jest sprzeczne z szeregiem zasad prawa unijnego i nie znajduje jakiegokolwiek racjonalnego uzasadnienia na gruncie przepisów krajowych.

Instytucja Zarządzająca zarzuty uznaje za nieprawidłowe i podkreśla, że orzecznictwo Sądu Najwyższego i sądów powszechnych wskazuje, iż Organ może dochodzić zwrotu środków dofinansowania wyłącznie w trybie art. 207 u.f.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2014 r. sygn. akt. III CSK 303/13; Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2017 r., sygn. akt. III CZP 117/16; Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2017 r., sygn. akt. I CSK 79/17; Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 28 stycznia 2016 r. sygn. akt. I ACa 585/15).

Instytucja Zarządzająca podkreśla, że ustawową regulację określającą świadczenie publiczne polegające na obowiązku zwrotu dofinansowania stanowi art. 207 u.f.p., który w swojej treści odwołuje się do art. 184 tego aktu prawnego. Z kolei w konstrukcji wewnętrznej tego ostatniego odwołano się do procedur określonych w umowie międzynarodowej oraz do innych procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem dotacje należą do środków publicznych, służących realizacji celów publicznych, a zatem organy udzielające dotacji żądając zwrotu dotacji / dofinansowania żądają ich zwrotu na podstawie przepisów prawa administracyjnego. Dlatego też, w razie zaistniałego sporu o zwrot dotacji / dofinansowania, zastosowanie mają przepisy administracyjne a nie przepisy cywilne (np. wyrok WSA w Opolu z dnia 15 września 2010 r., sygn. akt I SA/Op 454/10). Organ nie ma możliwości, wbrew twierdzeniom pełnomocnika Beneficjenta, do swobody wyboru metody naliczania odsetek, albowiem takiej możliwości nie przewidują przepisy art. 207 u.f.p. Zatem Instytucja Zarządzająca uznaje ten zarzut za bezpodstawny.

Pełnomocnik Beneficjenta w treści **zarzutu 7** wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wskazał, że Instytucja Zarządzająca naruszyła zasadę pogłębiania zaufania do organów władzy publicznej w postępowaniu administracyjnym oraz zasadę pogłębiania zaufania przedsiębiorców do organów władzy publicznej, zasadę proporcjonalności oraz zasadę bezstronności i równego traktowania zawarte w art. 12 Prawa przedsiębiorców.

Instytucja Zarządzająca zaznacza, że nie można w tym przypadku mówić o naruszeniu przez Organ przepisu art. 8 k.p.a. wyrażającego zasadę prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej. „(...) Za naruszające tę zasadę uznać należy niewątpliwie m.in. takie działania organów administracji publicznej, które polegają na zmienności poglądów prawnych wyrażonych w decyzjach wydanych na tle takich samych stanów faktycznych, ze wskazaniem tej samej lub bardzo zbliżonej podstawy prawnej decyzji i bez bliższego uzasadnienia tej zmiany” (por. wyrok NSA z dnia 18 marca 2020 r., sygn. akt II OSK 263/19). Instytucja Zarządzająca zaznacza, że przedmiotem postępowania jest zwrot dofinansowania na skutek braku realizacji projektu zgodnie z postanowieniami umowy i wniosku o dofinansowanie. W sposób należyty i wyczerpujący Organ informował Beneficjenta o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organ zebrał materiał dowodowy pozwalający ustalić stan faktyczny niebudzący wątpliwości. Oceniał go w sposób swobodny, logiczny i rzetelny. Wydane rozstrzygnięcia nie nosiły cech dowolności i zawierały wszystkie niezbędne elementy formalne przewidziane przepisami prawa. Ponadto, Instytucja Zarządzająca zwraca uwagę, że w treści decyzji nr 2/24 brak było określeń nacechowanych emocjonalnie jak to pełnomocnik podnosi. Decyzja została napisana w sposób zwięzły i logiczny.

Instytucja Zarządzająca nie zgadza się ze stanowiskiem pełnomocnika by wydana decyzja była nieczytelna, nieprzejrzysta ponieważ decyzja zawierała szczegółowe uzasadnienie przedmiotowej kwestii i wskazano w niej, że okoliczności zostały już bezspornie udowodnione za pomocą środków odwoławczych tj. poprzez ustalenia zawarte w Informacji Pokontrolnej nr 20/N/II/RPO/2023 z kontroli doraźnej, pisma znak: KC-I.432.139.1.2023 z dnia 15.12.2023 r. oraz pisma Beneficjenta z dnia 26 kwietnia 2023 r. i 23 maja 2023 r. Instytucja Zarządzająca nie zgadza się, że decyzja nr 2/24 jest obszerna w swojej treści ponieważ liczy tylko 44 strony i zaprezentowane w niej treści w sposób zwięzły i wyczerpujący uzasadniają nałożenie korekty finansowej.

Instytucja Zarządzająca chce zwrócić uwagę, że przedstawione zarzuty w punkcie 105, 106, 107, 108, 109, 110 i 111 dotyczą wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy innego

Beneficjenta i odpowiedź na te zarzuty zostały omówione w decyzji administracyjnej nr 345/24 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 10 kwietnia 2024 r.

W związku z powyższym Organ za bezzasadne uznaje stanowisko i treść zarzutu 7 w tym zakresie sformułowane we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Materialnoprawne przesłanki zwrotu przez Beneficjenta środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich określa art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Zgodnie z tym przepisem w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184, podlegają zwrotowi przez beneficjenta wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji stwierdzającej ten obowiązek.

W przypadku zaistnienia przesłanek skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w formie decyzji (vide: art. 207 ust 9 pkt 1 u.f.p. i odpowiednio art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy wdrożeniowej).

Nie ulega wątpliwości, że w przypadku zaistnienia okoliczności skutkujących żądaniem zwrotu środków, instytucja zarządzająca orzeka w trybie administracyjnym. Ponadto należy podkreślić, że z normy zawartej w art. 207 u.f.p. wynika, że procedury zwrotu, o których mowa w tym przepisie mają charakter powszechnie obowiązującego przepisu prawa.

W tym stanie rzeczy przesłanki zwrotu środków determinuje treść art. 207 u.f.p. Istotą postępowania administracyjnego w sprawie zwrotu środków jest wyłącznie stosunek administracyjny, który wymaga ustalenia jednej z przesłanek o których mowa w art. 207 u.f.p.

W ocenie Instytucji Zarządzającej w okolicznościach przedmiotowej sprawy zachodzi przesłanka o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 2 u.f.p. Obowiązek zwrotu środków przez Beneficjenta jest następstwem ich wykorzystania z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p.

Zgodnie z art. 184 u.f.p. wydatki związane z realizacją programów i projektów finansowanych ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Jak wynika z orzecznictwa sądów administracyjnych słowem "procedura" określa się zazwyczaj normowany przepisami lub zwyczajami sposób prowadzenia lub załatwienia jakiejś sprawy. Pod pojęciem „inne procedury obowiązujące przy wykorzystaniu środków”, o których mowa w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) należy w związku z tym rozumieć reguły postępowania obowiązujące przy wykorzystywaniu środków pomocowych. Wspomniane reguły nie są przedmiotem regulacji prawa unijnego. Z kolei w prawie krajowym systemy realizacji programów operacyjnych krajowych i regionalnych tworzone są przede wszystkim aktami nie mającymi waloru przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Projekty są realizowane przez beneficjentów na podstawie umowy o dofinansowanie, która stanowi podstawowe źródło uprawnień i obowiązków jej stron, w tym beneficjenta. Wzór umowy o dofinansowanie jest elementem systemu realizacji programu operacyjnego. Wspomniany wzór umowy składa się także na dokumentację konkursową. Uczestnik konkursu ma możliwość zapoznania się z warunkami umowy, w tym z zasadami obowiązującymi przy wykorzystaniu dofinansowania i swobodnego podjęcia decyzji o nawiązaniu stosunku prawnego na zasadach określonych w umowie. W przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie zgodnie z przyjętym przez właściwą instytucję wzorem reguluje również procedurę realizacji projektu. Przy takich rozwiązaniach przyjętych w prawie krajowym, należało uznać, że racjonalny ustawodawca stanowiąc w art. 208 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 184 u.f.p.) o "innych procedurach" obowiązujących przy wykorzystywaniu środków finansowych musiał uwzględnić rangę przepisów regulujących omawianą kwestię. Nadanie analizowanemu terminowi innego znaczenia prowadziłoby do sytuacji, w której odzyskiwanie kwot dofinansowania na podstawie art. 211 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.) (odpowiednio: art. 207 ust.1 u.f.p) byłoby wyłączone. Taką sytuację należy wykluczyć, gdyż nie sposób przyjąć, że ustawodawca wprowadził rozwiązania, które w istocie nie byłyby możliwe do stosowania (vide: Wyrok NSA z dnia 19 czerwca 2012 r., sygn. akt II GSK 732/11).

Z jednej strony, prawa i obowiązki Beneficjenta określa umowa o dofinansowanie zawarta w dniu 16 listopada 2018 r. z drugiej, stosunek prawny jest kształtowany postanowieniami

dokumentów opracowanych przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w tym: „Wytycznych kwalifikowalności wydatków”, czy „Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji projektów”.

Zasady kwalifikowalności wydatków były znane Beneficjentowi, gdyż zarówno na etapie składania wniosku o dofinansowanie, jak i na etapie realizacji projektu miał obowiązek zapoznania się z wytycznymi oraz procedurami postępowania wskazanymi w umowie o dofinansowanie projektu. Beneficjent korzystając z możliwości, jakie daje regionalny program operacyjny musi się dostosować do jego wymogów. Jeżeli program stawia określone wymagania, należy je spełnić, by skorzystać z możliwości dofinansowania projektu. Ustalone kryteria, jak i wytyczne wiążą w równym stopniu wszystkich beneficjentów (por. wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23 sierpnia 2011 r. sygn. akt II SA/Bd 672/11, wyrok NSA z 18 maja 2011 r. sygn. akt II GSK 817/11, wyrok NSA z 16 listopada 2010 r. sygn. akt II GSK 1234/10).

W obu ww. dokumentach tj. Wytycznych kwalifikowalność wydatków oraz w umowie o dofinansowanie projektu, stanowiących element składowy systemu realizacji regionalnego programu operacyjnego, zawarto zasadę, iż aby wydatek mógł być uznany za kwalifikowalny musi być poniesiony zgodnie z przepisami powszechnie obowiązującego prawa wspólnotowego i krajowego, w tym zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu, a wynikającymi z podpisanej umowy o dofinansowanie.

Projekt został zrealizowany z naruszeniem zapisów: § 7 ust. 1, § 13 ust. 1, § 14 ust.1 i 3, § 17 ust. 4 pkt 1 i 3 umowy o dofinansowanie, a także zapisy art. 71 ust. 1 lit. a) i c) rozporządzenia nr 1303/2013 oraz Rozdziału 5.3 Wytycznych kwalifikowalności wydatków, a co za tym idzie środki dofinansowania wypłacone w ramach umowy o dofinansowanie zostały poniesione z naruszeniem procedur obowiązujących przy ich wykorzystaniu, w związku z czym podlegają zwrotowi.

W związku z czym Instytucja Zarządzająca po przeprowadzonym ponownym rozpatrzeniu sprawy stwierdziła, że decyzja nr 2/24 została wydana w sposób prawidłowy i znajdujący swoje uzasadnienie w obowiązującym stanie prawnym. W sytuacji gdy Instytucja Zarządzająca rozpoznająca wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy stwierdzi brak podstawy do jej uchylenia ma obowiązek wydać decyzję o utrzymaniu w mocy zaskarżonej decyzji,

EFRR-VII.432.2.8.2024

zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a.

Kierując się powyższym, mając na uwadze cały zgromadzony dotychczas materiał dowodowy, stan faktyczny sprawy, Instytucja Zarządzająca utrzymuje w mocy decyzję administracyjną nr 2/24 z dnia 22 maja 2024 r.

W świetle powyższego Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, jako Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 orzeka jak w sentencji.

Pouczenie

Decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Na decyzję służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, wnoszona w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Wpis od skargi w sprawie należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem wynoszącej ponad 100 000,00 zł wynosi 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000,00 zł i nie więcej niż 100 000,00 zł. Beneficjent ma możliwość ubiegania się przed sądem o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
RENATA JANIK

(dokument podpisano elektronicznie)

Otrzymuje(a):

- 1) Pełnomocnik: radca prawny ....., radca prawny dr .....,
Kancelaria Prawna Brysiewicz, Bokina i Wspólnicy sp.k. ul. Dzielna 60, klatka W, II piętro, 01-029 Warszawa,
- 2) a/a.